

**DABARTIES BILDESIUOS**

MAKE EVERY PAY DAY **BOND DAY**  
Join The Pay-Roll • SAVINGS PLAN •

# DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

**DARBININKAS**  
Lithuanian Semi-Weekly Newspaper  
Published every TUESDAY and FRIDAY  
366 Broadway, S. Boston 27, Mass.

VOL. XXIX — No. 73. TEL. South Boston 2680 ANTRADIENIS (Tuesday) RUGSĖJO (September) 26 D., 1944 M. TEL. SOUTH BOSTON 2680 FIVE CENTS

## Prezidento Šalininkai Laimėjo Bylą

Prez. Roosevelt to rėmėjai laimėjo bylą Texas valstybės aukščiausiame teisme. Teismas pripažino, kad Rooseveltą remiantieji demokratai gali turėti savo prezidentinius rinkimus (electors).

Kaip žinoma, prez. Roosevelt o opozicionieriai demokratai turėjo savo rinkimus.

## Lietuvių Būrelis Išpirko... 16 Vaikų

(LKFSB) Kinijoje ir kitose pasaulio dalyse, kur yra daug dideliame varge gyvenančių neturtingųjų, kaip tėvai, gelbėdami save ir vaikus nuo bado, perduoda kartais net savo mažas dukreles ar sūnelius. Daugelis tokių nelaimingų mergaičių patenka į viešuosius namus, ar kaip jų gyvenimas būna kaip vergių. Daug gero šioje srityje padaro katalikų misijonieriai, išpirkdami tokius kūdikius, duodami jiems pradžios mokslą, išmokydami amato ir priimdami į krikščionių bendruomenę. Kūdikio išpirkimas kaštuoja apie 5 dolerius.

Chicagoje yra susidariusi lietuvių draugijė, kuri pasivadinus "Kristaus Kančios Draugija" ir kuri per nepilnus savo gyvavimo dvejus metus jau išpirko 16 kūdikių, nusisudami misijonieriams atitinkamas pinigų sumas. Išpirkiesiems parinko lietuviškus vardus. Be to, ta draugijė jau nusiuntė misijonieriams 134 Mišių aukas. Susirinkimus daro kas mėnesį, vis kitos narės bute ir kas susirinkimą kiekviena paaukvoja vieną dolerį misijų reikalams ir kitiems geriems darbams.

## Legijonas Padeda Rinkti Nereikalingą Popierių

Washingtonas — Karo Gamybos Vadybos Salvage Skyrius praneša, kad Amerikos Legijono 1,500,000 narių stoja į talką nereikalingo popierio surinkimo kampanijai, kuri tęsis dvi savaites, tarp rugsėjo 4 ir 16 dienas.

Legijonas kampaniją varys karinių pajėgų garbei; kampanija baigsis Honor Roll Day iškilėmis.

Warren H. Atherton, iš Indianapolis, Ind., Amerikos Legijono vadas, išleido atsišaukimą 12,000 Legijono postų, ragindamas narius aplankyti visus privačius namus, įstaigų rūmus, fabrikus ir ūkius.

**FOR VICTORY BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS**

## Prekybos Įmonės Ragina Sumažinti Popierio Naudojimą

Washingtonas — Donald M. Nelson, Karo Gamybos Vadybos Pirmininkas, išleido atsišaukimą į 25,000 svarbiausių prekybos įmonių, kaip galima labiau sumažinti popierio naudojimą spausdinimui.

Prieš išvykdamas specialiai prezidento misijai į Kiniją, jis išsiuntinėjo laiškus nariams Tautinės Prekybininkų Sąjungos, Jungtinių Valstybių Vaizbos Buto, Supirkimo Agentų Sąjungos, ir Amerikos Reklamos Agentūrų Sąjungos.

Nelson šiais žodžiais paaiškino savo atsišaukimo tikslą:

"Čeros karo naujienos nesumažino popierio ir kartono trūkumo. Atvirkščiai, nauji ir išsiplėtę karo frontai atnešė didesnį popierio poreikavimą, nes tūkstančiai tonų naujo popierio sunaudojama žemėlapiams, spausdintiems įsakymams, šaudmenų bei ginklų pakavimui ir visai eilei kitų reikalų.

"Popierio trūkumas Karo Gamybos Vadybai tebesudaro didelio rūpesčio. Čia laukiama visų prekybininkų ir pramonininkų kooperacijos". OWI.

## Entuziastingas Lietuvos Vyčių Metinis Seimas

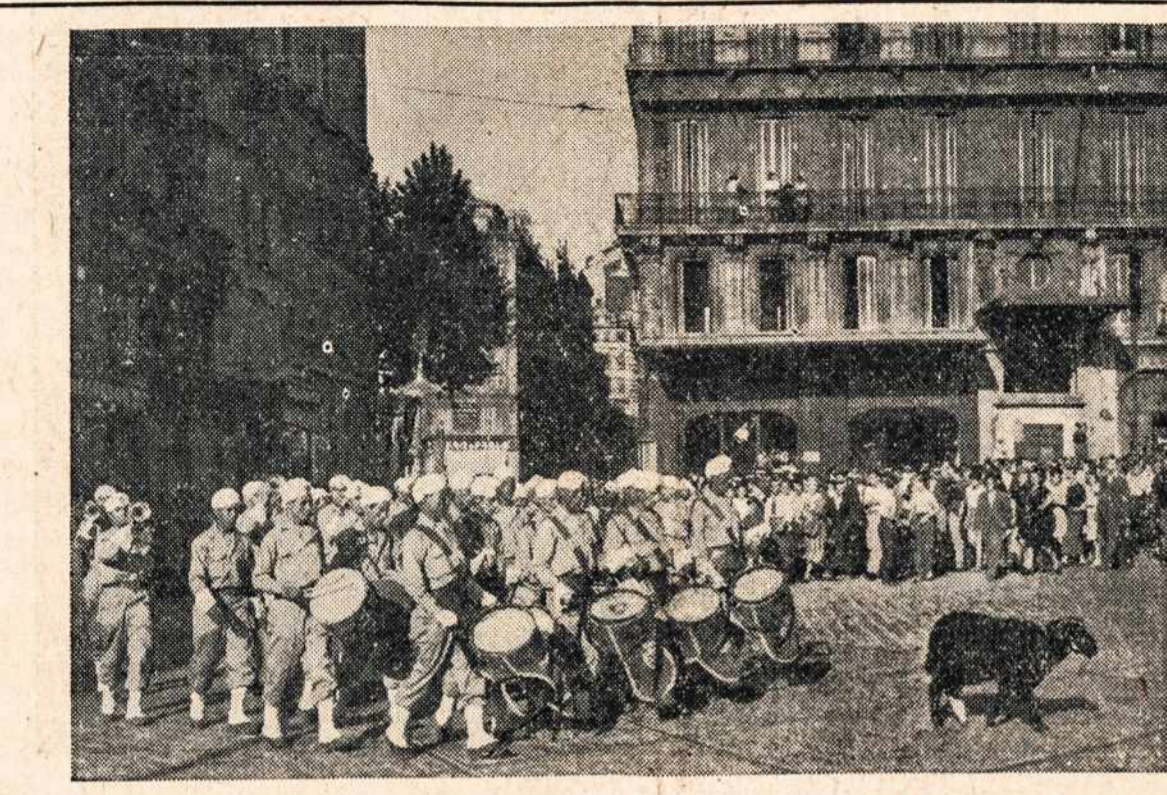
Gausus Delegatais — Turiningas Nutarimais

## Amerikos Lietuviškojo Jaunimo L.V. Organizacijos Balsas Dėl Tėvų Žemės Laisvės

Šeštadienį ir sekmadienį, rugsėjo 23-24 dienomis, š. m., Lexington viešbuty, New Yorke, įvyko Lietuvos Vyčių organizacijos metinis seimas. Seimo posėdžiai per abi dienas pradėta iškilmingomis pamaldomis, kurios įvyko Aušros Vartų par. bažnyčioje, New Yorko mieste. Ypač sekmadienio pamaldos buvo su ypatinga pamaldų programa: Vyčių pasiaukojimas, maldos už brolius ir seses vyčius ir visus karius, susikaupimo valanda — varpams gaudžiant rimties valandėlę ir tt.

Šeštadienį, 10 val. ryte, viešbuty, Lexington, New Yorko mieste, suūžė pilna pilnutėlė Naujos Anglijos salė. Tuojaus imtasi darbo ir Lietuvos Vyčių Centro pirmininkas Pranas Razvadauskas paprašė kun. F. Norbutą atkalbėti Seimo atidarymo malda.

Nurimsta gyvųjų jaunimo klegėsio balsai ir po maldos Centro pirmininkas Pranas Razvadauskas įžangos kalba atidaro L. Vyčių seimą. Jo kalba buvo



Kai Alijantų kariuomenė ištrenkė nacių iš Marseille, tai įvyko mieste Pergalės paradas. Kaip paveikslas parodo, paradui vadovauja juodas avinas.

## Stalinas Gavo Quebec Konferencijos Raportą

Maskva, Rusija, rugs. 25 — Šiomis dienomis Kremlius gavo prez. Roosevelt ir premiero Churchill konferencijos raportą Tolimųjų Rytų karo reikalų.

Konferencijos raportą įteikė Sovietų maršalui Stalinui Jung. Valstybių atstovas Harriman ir Anglijos atstovas Kerr.

Praneša, kad Stalinas tuo raportu buvęs labai užinteresuotas.

## Raudonieji Užėmė Estijos Sostinę Perėjo Vengrijos Sieną

Londonas, rugs. 25 — Rusijos raudonoji armija užėmė Tallina, Estijos sostinę, kur yra svarbus uostas ir geležinkelių centras. Jau veik pusė Estijos rusai okupavo.

Latvijoje raudonieji kiek smarkiau veikia Rygos srityje. Bombarduoja Rygos uostą ir ten esančius vokiečių įsistiprinimus.

Maskvos žinios sako, kad raudonoji armija pasivarė pirmyn 25 mylias Čekoslovakijos žemėje ir taipgi perėjo prieškarinę Vengrijos sieną. Raudonieji nori išmušti Vengriją iš karo.

## Suomiai Kaujasi Su 100,000 Nacių Armija

Stockholm, Švedija, rugsėjo 25 — Helsinkio karo vadovybė praneša, kad suomių keturios divizijos smarkiai puola 100,000 nacių armiją Suomijoje.

Suomiai atsiėmė dalį Suomusalmi šiaurinėje Suomijoje.

Laikraščio korespondentas iš tos srities sako, kad suomių "tikisi" užbaigti darbą su naciais laike keturių savaitių "be rusų pagalbos".

## Paskvrė Pusantrą Milijono Dolerių Pašalpai

New York, rugs. 25 — National War Fund praneša, kad iš to fondo paskyrė \$1,582,380 daugiau šelpimui žmonių, kurie nukentėjo dėl japonų įsiveržimo Kinijon, dėl robotų bombardavimo Anglijoje ir kringos gyvenimo padėties Graikijoje.

Ši suma skiriama trims mėnesiams, pradedant spalį 1 d.

## Vokiečiai Priversti Trauktis Nuo Gotikos Linijos Italijoje

Roma, rugs. 25 — Jung. na ir nukirto Rimini-Bovalstybių ir Britų armijų logna geležinkelį. Tuo patiprus spaudimas 115 mylių Gotikos linijoje privertė vokiečius disorganizuoti trauktis nuo savo įsistiprinimų.

Amerikiečiai jau tik 15 mylių nuo Bologna. Britai užėmė San Giustino Milano srityje.

## Japonų Laivynas Priverstas Pasitraukti Iš Philippinų Vandenyno

Per Tris Savaites Priešas Prarado 1065 Lėktuvus, 429 Laivus — Amerikiečiai Prarado 51 Lėktuvą, 57 Lakūnus

J. V. Pacifiko Laivyno Centras, rugs. 25 — Amerikiečių laivynas ir lėktuvai nuolatiniu bombardavimu Japonijos laivyną privertė pasitraukti iš Philippinų vandenyno.

Admirolas Nimitz sako, kad japonų oro jėgos "suardytos".

Taigi japonai per tris pastarąsias savaites Pacifiko kautynėse prarado 429 laivus ir 1065 lėktuvus. Amerikiečiai tuo pačiu laiku prarado tik 51 lėktuvą ir 57 lakūnus.

Pereitą ketvirtadienį Amerikiečiai bombarduodami Manilą, nuskindino dar 29 japonų laivus ir sunaikino arba sužalojo 200 japonų lėktuvų. Išviso Manilų rugsėjo 20-21 d. d. Amerikiečiai ištrenkė iš karo veikimo 86 japonų laivus, 17 mažesnių laivelių ir 405 lėktuvus.

Be to, Amerikiečiai sunaikino daug įvairių japonų pastatų uostuose ir salose.

Peleliu salos srityje Amerikos karo laivai puolė japonų laivus, kuriais jie vežė kareivius ir ginklus, kad sustiprinti savo karo jėgas. Sunaikino japonų laivą, palydovą, kuris lydėjo 13 laivelių ir vieną motorinį laivelį su kareiviais. Keletas japonų išplaukė į kitą Peleliu salos galą, o kiti nuskendo su laivais.

## J. V. Kongresas Atostogose

Washington, D. C. — Jung. Valstybių kongresas nutraukė posėdžius iki lapkričio 14 d. Jeigu susidarytų labai svarbus reikalas, tai kongreso vadai arba mažumų dauguma galėtų kongresą sušaukti. Kongreso nariai atostogų metu dalyvaus rinkiminėje kampanijoje.

## SUSIORGANIZAVO BALF SKYRIUS

Norwood, Mass. — Sekmadienį, rugsėjo 24 d., šv. Jurgio lietuvių par. sveitainėje įvyko lietuvių masinis susirinkimas, kurio vedėju buvo p. A. F. Kneizys. Vedėjas, paaiškines susirinkimo tikslą, pakvietė kleboną ir kitus kalbėti apie reikalingumą šelpiti Lietuvos žmones.

Kleb. kun. S. P. Kneizis kalbėjo apie Lietuvos traginę būklę, jos gyventojų ištremimą ir jų kančias Lietuvoje ir kituose kraštuose, ir ragino visus vieningai dirbti Lietuvos žmonių šelpimo darbe. Taipgi kalbėjo p. Blažys, p. Peža, p. V. Kudirka ir visa eilė kitų veikėjų.

Po išsikalbėjimo visi vienbalsiai nutarė steigti Bendro Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo skyrių. Prasiūdo įrašinėjimas narių. Įrašinėjo kleb. kun. S. Kneizis, V. Kudirka, J. Pečiulis, J. Peža, J. Versiackas, Adolfas Koval. Įsirašė 49 nariai ir įmokėjo po \$2.00.

Išrinkta 26 direktoriai, iš kurių išrinkta valdyba, spaudos ir drabužių rinkimo ir priėmimo komisijos. Valdyboje yra šie: Garbės pirm. kun. S. P. Kneizis, pirm. A. F. Kneizys, vice-pirm. P. Blažys, Jurgis Versiackas, V. Kudirka, fin. rašt. J. Pečiulis, ižd. Juozas Versiackas. Balf skyrių sudaro visų lietuvių srovių veikliausieji žmonės, pasiryžę pasidaryti Lietuvos žmonių šelpimo darbe.

Kitas susirinkimas Balf skyriaus įvyks spalį 11 d., 7:30 val. vakare, parapijos svetainėje, St. James Ave.

## Išlaisvintos Tautos Gražins Vokiečius Į Namus

Montreal, Canada, rugs. 25 — Suvienytų Tautų pašalpos ir atsistatymo administracija planuoja pagelbėti visoms išlaisvintoms tautoms Europoje, jeigu jos to reikalauja, gražinti du ir puse milijonus vokiečių, kuriuos tikisi rasti kituose kraštuose, kaip tai Lenkijoje. Olandijoje ir kitur, į Vokietiją. Tokį pasiūlymą davė UNRRA-os komitetas savo konferencijoje, kurioje dalyvauja 44 tautų atstovai.

## Smarkus Žemės Drebėjimas Japonijoje

Weston Kolegijos (Jėzuitų) ir Harvard observatorijos užrekdavo, kad sekmadienį per 3 ir puse valandas vyko smarkus žemės drebėjimas Kamčatkos pusiasalyje, Japonijos šiaurėje.

**TONIGHT GO** SEPT. 11 thru SEPT. 28  
**Greyhound Racing**  
Wonderland Raceway  
for WAR CHARITIES  
NATIONAL WAR FUND, INC. — AMERICAN RED CROSS  
GREATER BOSTON UNITED WAR FUND  
and other Clubs  
REVERE RACING ASS'N, INC. 1944



# IVAIRIOS ŽINIOS

## Iš Lietuvos Vyčių Seimo

Pradžia 1-mame puslapyje ir laiškais. Peržvelgta per reitų dviejų metų seimo ir konferencijos nutarimai.

Seime turėta net trys referatai, kuriuos skaitė žymūs referentai: Kun. Dr. Juozas Bogušas, temoje — "Lithuanian Family"; Profesorius Antanas Vaičiulaitis apie lietuvių spaudą; Kun. St. Raila apie jaunamiečių organizavimą.

Referatai buvo turiningi ir labai sudomino delegatus ir svečius.

I seimą atsilankė žymių ir garbingų svečių: Prel. J. Ambotas, Ministras Žadeikis, Konsulas Budrys; kunigai: Gurinskas, Balkūnas, Pakalnis, Kemėžis, Raila, Norbutas, Malakauskas, Paulonis, Dr. Bogušas, Dr. Starkus ir k.

Taipgi lankėsi seime panelė dainininkė Suzana Griškaitė, pp. Laučkaitė, ir kiti kitos.

Ministras P. Žadeikis pasakė turiningą kalbą apie Lietuvos stovį. Tuo reikalu išnešta rezoliucija, kuri pasiūsta Amerikos Prezidentui Rooseveltui ir Valstybės sekretoriui Hull. Kitos rezoliucijos buvo — BALF rėmimo reikalas; dėl propagandos už Lietuvos Nepriklausomybę; grožinės Lietuvos literatūros talpinimo i "Vyty" reikalas; Susivienymo reikalas; organizacijos tampsrenio kontakto palaikymo su Federacijos Centru ir Kun. Vieniube, ir tt.

Vyčiai susirūpinę savo organo "Vyčio" stoviu nutarė pakelti savo duokles ligi trijų dol. metams.

Vienas iš entuziastingiausių momentų įvykusių seime buvo spaustuvės palaikymo klausimas. Kai kilo klausimas, kad uždaryta spaustuvė neturi lėšų pati save apmokėti, tai po nuodugnių diskusijų i penkias minutes atstovai — dvylika iš jų — pasisakė užmokėti kiekvienas po mėnesio rendą, kad tik

spaustuvė sulauktų karo pabaigos nelikviduota.

Bene sunkiausias momentas seime atrodė, tai išrinkimas naujos valdybos. Visi prašė ir maldavo senosios pasilikti savo vietoje. Tas pasilikimas senosios valdybos eiti ir toliau pareigas buvo visų delegatų įvertintas, kaip aukščiausio pasišventimo laipsnis organizacijai.

I valdybą išrinkti šie vyčiai: pirmininkas — Pranas Razvadauskas; I vice-pirm. — Juozas Bulevičius; II vice-pirm. — Stela Bruožaitė; finansų raštininkė — Felicija Grendelytė; protokolų raštininkė Teofilė Aukštikalnytė; išdininkas — Pranas Gudelis; išdo globėjai — K. Basanavičius ir Ona Klimišauskaitė

Taipgi padarytas nutarimas, kad dėl tampsrenių ryšių su Centru Apskričių pirmininkai yra Centro Valdybos Tarybos nariai.

Seimas užsibaigė sekmdienio 12 val. nakties. Tas parodo, kad vyčiai savo reikalams pasišventę.

L. V. Centro Dvasios Vada skiria Kun. Vieniubę.

Seimas baigtas pakilusiu jaunimo nuotaika dirbti Dievui ir Tėvynei. Rep.

### Keturias Mirtis Prisiminus

(LKFSB) Prieš penkerius metus, 1939 m. rugsėjo 21 d., mirė žymus lietuvis kariškis brig. gen. Pr. Vaičiūška.

— Šiomet, rugsėjo 30 d., taipgi sueina penkeri metai nuo mirties Juozo Tubelio, ilgus metus buvusio ministeriu ir ministeriu pirmininku Lietuvoje.

— Prieš 50 metų, 1894 m. rugs. 20 d., mirė garsus katalikų mokslininkas G. B. de Rossi, senienų tyrinėtojas, archeologas, kurs visame pasaulyje sukėlė susidomėjimą tyrinėjant krikščionybės senovinių liekanų.

— Prieš 250 metų, 1694 m., mirė lyginamosios fiziologijos (kūno organų veikimo) kūrėjas ir mikroskopinės anatomijos (kūno dalelių tyrinėjimas per padidintus stiklus) pradininkas M. Malphigi, kurs ypač pasižymėjo tyrinėjimais odos, inkstų ir kepenų. Tas garsus mokslininkas buvo taipgi nuoširdus katalikas.

### Kaip Gyvena Lietuviai Uragvajuje

(LKFSB) Uragvajaus sostinėje, Montevideo mieste, veikia keturios didelės cheminės rūbų dažyklos ir valyklos, kurių savininkai ir dalis personalo yra lietuviai. Vieną iš jų turi buvęs Lietuvos armijos karininkas E. Dikas. Turistų Montevideo mieste gana daug, taigi tos rūšies darbai yra gana pelningi.

— Swifto skerdyklų vice-direktorius Ild. Lenvenis, kilęs iš Gruzdzijų valsčiaus, gerai gyvena su savo šeima Montevideo mieste. Neseniai pastatė namus ir antram savo sūnui, kuris yra baigęs aviatoriaus mokslą ir dažnai skraidė Uragvajaus padangėse.

— Lietuvaitės O. Steponaitytė, išteklėjusi už ispano, M. Trinkaitė, išteklėjusi už Kūbos piliečio, O. Dubosytė, išteklėjusi už Rumunijos piliečio — visos Montevideo mieste turi po namus.

— Jaunas lietuvis mokslivis S. Šiaučiuinas už pasižymėjimą moksle laimėjo aukso medalį Escuela Nacional de Comercio mokykloje, Argentinoje.

— Tarp Uragvajaus lietuvių yra mėgstančių vaidybos meną. Ne taip senai jie statė komediją: "Paskolink man savo žmoną".

— Uragvajaus valstybinio teatro pirmoji balerina Paula Jarmalavičiūtė yra lietuvaitė. Ji net turi savo mokinii grupę ir vietinė spauda aukštai vertina, kaip jos pačios choreografinius (šokio) gabumus, taip ir jos sugebėjimus išlavinti naujas pajėgas. Ta lietuvaitė balerina mielai lankosi ir po kitas lietuvių kolonijas su programomis.

— Uragvajaus sostinėje, Montevideo mieste, Antanas Dambrauskas turi pianų fabriką ir parduotuvę. Prekybos reikalais įsiai lankosi ir kitose kaimyninėse valstybėse.

— Keliolika lietuvių Montevideo mieste moka patentus, kaip savininkai prekybos ar pramonės įstaigų. Montevideo priemiestyje, Villa del Cerro, veikia žukelio kino teatras "Selecto", Bartnikaicio foto studija "Esba" ir apie 50 maisto produktų parduotuvių priklauso lietuviams.

— KAP pranešimu, prieš apleidami Vilnių, vokiečiai ten buvo įrengę daug krematorijų, kuriose sudegino anksčiau jų nužudytųjų žmonių lavonus, kad paslėptų savo kriminalinius darbus.



Kur nors iš Anglijos šios WACS, kurios darbuojasi karo fronte Signal Corps dalinyj, skubiai persiunčia paveikslą Radio-Telephoto būdu i Ameriką.

## BAISIOS DIENOS LIETUVOJE

(LKFSB) Mūsų korespondentas pranešime iš Londono patvirtina anksčiau gautas žinias apie baisų okupantų siautėjimą Lietuvoje. I Švediją atvykę apie 100 lietuvių pabėgėlių ir yra reikalingi skubios pagalbos. Jie praneša, kad okupantai, pirm apleidami rytinę Lietuvą, išžudė 700 politinių kalinių. Apie tolimesnius vokiečių žiaurumus pasakojama, kad malšindami lietuviškųjų karinių dalinių sukilimą naciai išžudė 120 karių ir karininkų. Bet tie skaičiai nėra galutini. Labai išgriauta Biržai, pasiliko tik griuvėsiai, taip pat sugriauta Latvijos Jelgava. Rusai pareikalavo iš gyventojų pasiteisinti, kodėl jie nebėgo i SSSR. Civiliniai Lietuvos valdininkai užimtuose plotuose bolševikų šaudomi be teisimo.

### 30-čiai Milijonų Asmenų Palengvintas Mokesčių Apskaičiavimas

Washingtonas — Joseph D. Numan, Jr., mokesčių komisijonierius, pranešė, kad apie 30,000,000 darbininkų ir tarnautojų bus palengvintas 1944 metų mokesčių apskaičiavimas, vartojant tam reikalui darbdavių išduodamus išskaitų kvitus.

Prisilaikydamas 1944 metų Asmeninio Pajamų Mokesčių Įstatymo, mokesčių komisijonierius leiddo tam reikalui vartoti išskaitų kvitus. Ši nauja tvarka palengvins 30,000,000 darbininkų ir tarnautojų pajamų mokesčių mokėjimą, leidžiant jiems pareikšti ant išskaitų kvito vien tik kiek jie pajamų turėjo, kokiomis mokesčių išimtimis naudojami, nereikalaujant išpildyti reguliarus pajamų mokesčio blanko, Form 1040.

Įstatymas reikalauja, kad kiekvienas darbdavys, neveliau sausio 31 dienos, išduotų kiekvienam samdiniui išskaitų kvitą, kuriame būtų nurodyta, kiek algos samdiniui išmokėta per pereitų metus ir kiek iš jos išlaikyta pajamų

mokesčiams. Išskaitų kvito forma taip pertvarkyta, kad i ji yra įtraukti reikalingiausi klausimai ir nurodymai, tuo padarant ji tinkamu daugeliui samdinių vartoti kaipo pajamų deklaraciją. Pertvarkytoji išskaitų kvito forma pavadinata Form W-2 (Rev).

Šitą naujos formos išskaitų kvitą, gali vartoti pajamų mokesčių reikalams kiekvienas, kurio pajamos 1944 metais buvo mažesnės, negu \$5000, susidedančios vien tik iš algos, parodytos ant pajamų kvito. Visi kiti mokesčių mokėtojai privalės savo pajamas mokesčių reikalams pareikšti ant blanko Form 1040, kuris, pagal naują įstatymą taip pat yra suprastintas.

Išskaitų kvitą vartojantis mokesčių mokėtojas turės jį išpildyti ir paštu pasiūsti vietiniam mokesčių rinkėjui (kolektoriui) neveliau, kaip 1945 metų, kovo 15 dieną. Mokesčių rinkėjas apskaičiuos, kiek jam išpuola mokesčių mokėti ir praneš, kiek jis papildomai privalo sumokėti, arba gražina skirtumą, jei mokesčių mokėtojas yra per daug įmokėjęs. OWI.

### Rugpiučio Mėnesį Pagaminata 7,939 Lėktuvai

Washingtonas — Karo Gamybos Vadybos pranešimu, rugpiučio mėnesį pagaminata 7,939 lėktuvai, kas yra beveik tiek pat, kaip ir liepos mėnesį (8,000).

Nuo birželio mėnesio sunkiųjų bombierių pagaminata 1,500 i mėnesį. Atkreipus dėmesį i faktą, kad 1941 metų gegužės mėnesį Baltieji Rūmai išleido pirmuosius nurodymus, ragindami pagaminti po 500 lėktuvų i mėnesį, matoma, kokios pažangos atsiekta gamyboje. Karo Gamybos Vadyba pažymi, kad anuo metu pagaminimas 1,500 lėktuvų i mėnesį atrodė neįmanomas. OWI. "Ir vienam padarytoji neteisybė gresia visai višiomenei." Mantesquieu.

## Alijantų Kareiviai Vokiečių Apsupti Nepasiduoda — Britų Žvalgyba Susisiekė Su Apsupta Vieneta

Iš Vyriausio Alijantų Ekspedicijos Centro, rugs. 25 — Pereitos savaitės pabaigoje Alijantų oro jėgos jėgos nusileido vokiečių užnugaryj Olandijoje, Arnhem srityj. Jie ten pakliuvo i vokiečių spąstus. Vokiečiai reikalavo, kad jie pasiduotų, bet jie atsakė tai padaryti. Vokiečiai palaido ugnį alijantų oro jėgas.

Alijantų karo jėgos panaudojo visas galimybes, kad išgelbėti savo oro kareivius. Ir štai vėliausios žinios praneša, kad Britų žvalgyba jau susisiekė su padangių vieneta. Britai atmušė visus priešo kontrpuolimus visame Lek upės pakraštij ir taipgi praplėtė savo Eindhoven-Nijmegen bazę.

Vokiečiai taip smarkiai traukiasi iš Schelde sekicijos, kad Kanadiečiai besivydami vokiečius nebesuspėja su jais susisiekti.

Jung. Valstybių pirmoji armija visai apvalė Stolberg'ą ir atmušė kelius priešo kontrpuolimus.

### Jung. Valstybės Prarado 400,000 Vyrų

Washington, D. C. — Karo Departmentas praneša, kad nuo pradžios karo užmuštųjų, sužeistųjų ir nelaisvėn paimtųjų skaičius jau siekia 400,760 vyrų višuose karo frontuose.

Užmuštų 64,468, sužeistų 177,235, nelaisvėn pateko 47,315, ir dingo 47,315. Laivynas prarado mažiau. Toki tai yra Jung. Valstybių armijos nuostoliai.

### Blaivybės Sąjūdžio Sukaktis

(LKFSB) Prieš 35 metus, 1909 m. rugsėjo 22 d., kun. P. Saurusaitis sukvietė i Waterbury, Conn. pirmą lietuvių priešalkoholinį seimą Amerikoje ir čia buvo įsteigta "Amerikos Lietuvių Katalikų Blaivininkų Sąjunga". Pradėtas gyvesnis blaivybės sąjūdis. Vėliau buvo šaukti seimai Bostone, Mass., New Yorke, Worcester, Mass., Minersville, Pa. Įvedus prohibiciją Blaivybės draugijų veikimas kaip ir atpuolė, susilpnėjo ir net dabar ypatingo

### 20,000 Žmonių Liko Be Namų Kinijoje Dėl Gaisro

Chungking, Kinija, rugs. 24 — Dėl kilusio gaisro Yangtse upės pakraštij 20,000 kiniečių liko be namų.

### Elmer Davis Praneša Pakeltimus Karo Informacijos Įstaigoje

Washingtonas — Elmer Davis, Karo Informacijos Įstaigos Direktorius, rugsėjo 7 dieną pranešė, kad vietoje Namų Skyriaus (Domestic Branch) direktorių George W. Healy, Jr. paskirtas Neil Dalton. Ištarnavęs Karo Informacijos Įstaigoje beveik metus, G. W. Healy lapkričio mėnesį sugrįžta i Times-Picayune, New Orleans.

N. Dalton įstojo i Karo Informacijos Įstaigą 1944 metų balandžio 1 dieną. Naujienų Biuro viršininko pavaduotoju. Jis laikinai yra pasitraukęs iš Courier - Journal i Louisvile. Times, kur jis ėjo prezidento pagelbininko pareigas. Jis yra pirmojo pasaulinio karo veteranas. Courier - Journal dirbo nuo 1917 metų, eidamas įvairiausias pareigas: reporterio, miesto skyriaus redaktoriaus (city editor), vyriausio redaktoriaus ir prezidento pagelbininko. OWI.

Pirkite Karo Bonus ir Stampas

## DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS

Surinko ir išleido

Kun. P. M. Juras



Maldaknygė turi 788 puslapius. Minkštas odos viršelis; papuoštas lietuviškų kryžiumi. Paauksuota. Išoriniai puiki, patraukli, bet viduje dar gražesnė. Joje telpa 106 paveikslėliai. Daug jų paimti iš Mišiolio. Lietuvišku menu dabintų raidžių 22. Evangelijos Sekmdieniams ir Bažnytinėms šventėms. Novenų 12. Litanių 16. Vainikų maldų (Karunkėlių) 7. Giesmių 9. Trejos Mišios (Vienos Liturginės — maldos iš Mišiolio). Graudūs Verksmai. Arti šimto puslapių pašvęsta maldoms i Šv. Sakramentą.

Nurodoma geri darbai, už kuriuos galima laimėti atlydus. Labai daug įvairių maldų su atlydais. Nurodoma gyvenimo pagrindai — atspausdinta visi Poteriai. Raidės aiškios ir įvairios. Kalba graži. Iš priežasties karo spausdinta nedaug. Paskubėkit isigyti. Kaina — \$3.50. Rašyk:

### DARBININKAS

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

"Darbininko" Administracija,

Siunčiu \$..... ir prašau prisiūsti..... knyga(s)

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS šiuo adresu:

Vardas ir Payardė.....

Gatvė.....

Miestas ir Valstija.....

## Kun. P. M. Juro Nauja Maldaknygė

Ką tik gavome iš knygyriųklos kun. Pr. M. Juro naują maldaknygę RAMYBĖS ŠALTINIS. Knyga turi 544 puslapius, gražiais odos apdarais, auksuotais kraštais, traukiančios išvaizdos. Kaina \$2.75.

Užsakymus siūskite su money orderiu ar čekiu: "Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.



### Užsisakykite Toniko Pas Mus

Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams.

Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., Islington Mass.

Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R



**DARBININKAS**

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

by  
**SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR**  
Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.  
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 8, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$4.00	Amerikoje metams	\$4.00
Domestic once per week yearly	\$2.00	Vieną kart savaitėje metams	\$2.00
Foreign yearly	\$5.00	Užsieny metams	\$5.00
Foreign once per week yearly	\$2.50	Užsieny 1 kart sa-tėj metams	\$2.50

**DARBININKAS**

46 West Broadway, South Boston, Mass  
Telephone SOUTH Boston 2680

**Daugiau Religinio Auklėjimo**

Karo metu daugiau negu kada nors tenka susirūpinti religiniu vaikų auklėjimu. Karas sudaro sunkesnes gyvenimo sąlygas. Visiems tenka daugiau ar mažiau nukentėti ir pasiaukoti. Karas taip pat neigiamai paliečia ir dorovinį gyvenimą. Daugiausia nukentčia vaikai ir priaugantis jaunimas. Tėvai ir nemaža motinų yra fronte — kovoja už laisvę. Likusieji tėvai ir motinos užimti viešu darbu — namų fronte gamina karo reikmenis. Daug vaikų pasilieka be priežiūros. Mažiukai skursta, didesnieji išdykauja. Išdykavimas dažnai juos veda į kriminalinius nusizengimus. Su pasibaisėjimu skaitome ir per radiją girdime apie stambius nepilnamečių nusikaltimus: vagystes, plėšimus, banditizmą, pasileidimą ir net žmogžudystės. Skaudu skaityti apie jaunų banditų būrius, kuriems kartais vadovauja 15-16 metų mergiškiai. Visuomenę supūrto klaidaus pasibaisėjimo jausmas. Niekados nėra taip buvę. Kas daryt?

Be abejo kas nors reikia daryti. Reikia surasti blogio priežastis. Nesunku jas įžiūrėti. Yra tokių, kurie sako, kad vaikai neapsiėmė, nedamokė. Vargu tai tiksliai priežastis. Juk jie priverstinai lanko mokyklas. Tad išdykavimo priežastis glūdi kur kitur. Vienas policistas tiesiog pareiškė, kad išdykusieji vaikai neturi religinio auklėjimo. Jis tiksliai atspėjo, ne knygas skaitydamas, bet gyvenimo reikišnius stebėdamas. Viešąją tvarką dabodamas, policistas tiesioginiai atsiduria su gatvės jaunimu ir apčiuopiamai stebi jo dorovinius trūkumus. Bet ir be policijos pastabų gerai žinome, kad be religinio auklėjimo, vien protinis išsilavinimas gerų piliečių neišauklėja. Tai jau pradeda pabėgti viešųjų mokyklų vadovybė ir pripažįsta reikalingumą religinio auklėjimo.

Katalikų Bažnyčia nuo pat pradžios savo įsikūrimo uoliai rūpinasi, kad namie ir mokyklose būtų dėstoma religija. Viešose Amerikos mokyklose neleidžiama religijos dėstyti. Tad Bažnyčia ragina steigti katalikiškas mokyklas. Kur jų yra, ten įpareigoja tėvus, kad savo vaikus tenai siųstų. Kur jų nėra, ten būtina turėti sekmadienio mokyklas bažnyčiose arba parapijų svetainėse. Tuo būdu katalikiško auklėjimo priemonės yra parūpintos, reikia tik jomis naudotis. Čia tai jau tėvų pareiga prižiūrėti, kad jų vaikučiai pastoviai lankytų sekmadienio mokyklas. Jei tai bus atliekama, nereikės drebėti ir rauti dėl nepilnamečių nusikaltimų. Religinis auklėjimas išlavina žmogaus sąžinę, kuri daug sekmingiau sulaukia nuo nusizengimų, negu griežčiausi įstatymai ir uoliausia policijos priežiūra. K.

**DIEVAS IR KARAS**

Parašė Fulton J. Sheen Ph. D., LL. D., Litt. D.  
Vertė Antanas Tamulis  
(Kunigo J. A. Karaliaus premijuotas vertimas)

**SKYRIUS IV**

**PASITIKĖJIMAS DIEVO PLANAMS**

Kasgi tad tą gražų gyvenimą ir tvarką atstatys? Ją gražins ta didžiulė Dievo tikinčiųjų armija perauklėdama žmonių protus, kad atiduotų Dievui kas Dievo ir ciesoriui kas ciesoriaus.

Todėl nepraraskite pasitikėjimą Dievu. Būk nusizėmęs. Dievas niekad nepralaimės; mes tik esame, bet mes galime dar ir laimėti. Šis yra vien tik bandymo laikas! Pasitikėk Dievu kol dar gyveni Jo valioje. Šv. Pavolo žodžiais sakant: "Viešpats tepalenkia Jūsų širdis į Dievo meilę ir Kristaus kantrybę" (2 Tesal. 3:5).

Kuomet žiūrime kokio nors vaidinimo, mes neapleidžiame to veikalo pačioje pradžioje, bet laukiame galo, nors pati pradžia būtų labai žiauri ar nuoboti. Mes negalime veikala vertinti iš jo pirmųjų scenų, reikia matyti visas. Jei tu tiki, kad dramatisistas sukuria gražų veikala, kodėl tuomet neduoti Dievui kredito? Ar Jo veikalo nematai? Jeigu ne, tai dar pamatysi. Lauk šio veikalo galą.

Gal būt iki šiol šis karas tebuvo to veikalo tik pirmoji scena, o tu jau matai karčius jo vaisius ir žygiuojančius į mus priešus. Mes gal dar turėsime laukti gana ilgai iki kol scenos uždanga nusileis. O ji nusileis, kada tap-

**MŪSŲ LAIKRAŠČIAI**

Mes gyvename labai greitus laikus. Visas mūsų gyvenimas, viskas. Dabartiniai žmonės smarkiai galvoja, gyvai jaučia ir skubiai veikia. Visa, kas yra aplink mus, nesulaikomai veržiasi į priekį. Žinoma, visai negalima to pagirti, nes per tą nežmonišką greitumą, per neapsigalvojimą, nepamąstymą ir nepasitarimą su Dievu bei žmonėmis — pasidaro iš tų smarkių šuolių daug mažesnių ir didesnių klaidų; o kartais ir visai nepataisomų nelaimių. Tai jau negerai. O dar labiau negalima pasiduoti tai baidai laiko srovei, kad ji mus pagautų, užliūliuotų ir nublokštų kažin kur be mūsų valios ir supratimo... Mes, katalikai, esame žmoniškos pamatos, mes mokame gyventi, nes Mokytojas Jėzus mus to išmokė, taigi mes turime sudaryti gyvenimo rėmus; nutiesti jam Dievo valios keliu, įkvėpti gyvenimui nemirtingos katalikiškos dvasios, sudaryti savo katalikišką srovę...

Didelis tai reikalas, bet tai ir mūsų pareiga! Taigi mes katalikai turime gerai nusimanyti apie gyvenimą. Mums reikia žinoti, kas dedasi ne tik mūsų mylimoje tėvynėje, bet ir visame pasaulyje. Reikia žinoti, nes mes — katalikai, mes — gyvenimo vadovai, mes už viską turime atsakyti prieš Dievą, prieš žmonišką ir patys prieš save...

Tikrai prigyvenome greitus laikus: viskas skuba, niekas nelaukia ir nieko nepadarysi... Bet mes — gyvenimo vadovai, Dievo planų vykdytojai! Taigi mums, katalikams, tenka sakyti žmonėms savo žodį, reikia klausytis kitų kalbos ir į ją atsiliepti: arba pagirti, jeigu kalbėta ir veikta žmoniškai, protinai, arba papeikti ir pasmerkti, jeigu užsimojama prieš Dievo planus...

Čia būtina reikalinga spauda: reikalingi laikraščiai, leidiniai, knygos, bro-

šiūros, žurnalai ir viskas, viskas, kas rašoma. Bet laikraščiai užima pirmąją vietą, nes jie dažnai, kasdien, ar kelis kartus per mėnesį išeina; per juos galima ir daug sužinoti ir viską pasakyti.

Laikraštis — tai mūsų katalikų, gyvenimo vadovų, vadovaujame, o laikraštis mus lydi.

Laikraštis — tai mūsų ginklas, kuriuo mes škiname gyvenimo raistą, kad kartu su vadovaujama neiklimptumėm.

Laikraštis — tai pasaulinė sakykla, iš kurios kalbamas nuolatinis, nepaliaujamas gyvenimo pamokslas: mes, katalikai, sakome, o žmonija klauso. Taigi brangių brangiausias daiktas yra kiekvienas laikraštis, nes be jo vargu beįvykdysi Dievo planus žmonių širdyse ir visam pasaulyje.

1. Broliai, lietuviai katalikai, mes pirmieji tarp visų kitų pagalvokime ir sudarysime — kas tai yra laikraštis, kaip jis rišasi su gyvenimu, su katalikybe ir su Dievo valia... Mus tikrai apšviečia Dangaus šviesa ir mes tuomet tikrai suprastime, kad geras katalikiškas laikraštis tai yra paties Dievo laiškas geriems žmonėms... Ir jis nuolatos mums rašomas — kasdien, kas savaitė ar kas mėnuo jį gauname... Patys supratę ir kitiems apie laikraščius paaiškinsime, kiekvienam tą patį pasakysime: tada laikraščius supras ir katalikai, ir visi kiti broliai lietuviai...

O, kadgi suprastų! 2. Iš to supratimo turi išplaukti nuoširdi meilė ir gili pagarba kiekvienam geram katalikiškam laikraščiu.

Tiesa, mes, katalikai, ir nepažįstame kitų laikraščių — tik mūsų, tik katalikiškus... Jie mums teisybė rašo, jie šviesa ir meilė neša, jie broliais mus vadina; jie tai Dievo laiškaus ištikimais žmoniems — tik katalikiški

medicinos vaistai sektų panašią tvarką ir taikintūs prie ligų, tai žmonija jau senai būtų sutrūnijusi.

Todėl mes ir turime būti labai atsargūs ir neperkelti taikingų laikų protavimą karo laikams. Panašiai buvo taikos metu. Kai kurie žmonės galvojo, kad tai yra Dievo ir krikščionybės dalykas, kad pasaulis gyventų taikoje ir būtų čia gera ant žemės. Taip lygiai ir šandien, kada kilo karas, tie patys žmonės mano, jog krikščionybė egzistuoja vien tik tam, kad atitaisytų paurisą pasaulio tvarką, kuri išmetė Kristų iš gyvenimo. Kiti dar sanpratauja, kad krikščionybė esanti tam, kad ji uždėtų savo "taip" tautiniams obalsiams.

Iš to seka, kad Dievas yra geras tuomet, kada Jis pildo mūsų valią ir blogas, jeigu atsisako mus patenkinti.

Jeigu mes norime, kad religija įneštų šiuo laiku kiek suraminimo žmonių širdims, mes turime mažiau kalbėti apie tai ar Dievas yra mūsų pusėje, o daugiau apie tai, kad mes būtume Dievo pusėje.

Kada šeimoje vyras ir moteris pradeda įvairius ginčus ir nesusipratimus kelti, tuomet pati problema nėra kaip jie savo savanaudiškumą turi pritaikinti prie Kristaus pamokslu nuo kalno, bet juo labiau, kaip Kristaus pamokslus pritaikinti prie nesusipratimų.

Molis juk neformuoja puodžių, bet puodžių formuoja molį. Panašiai ir mes neturėtume krikščionybės taikinti prie šio karo, bet karą derinti prie krikščionybės.

Patrijotizmas yra religijos savotiška forma, tačiau religija, anaipol, nėra patrijotiz-



Kai amerikiečiai peržengė Prancūzų - Belgų rubežių prie Seloignes, tai matome dviejų belgų piliečių nuoširdų pasipaskojimą amerikiečiui. Laikai persimainė ir belgai gali laisvai papasakoti apie nacių padarytą žalą jų kraštu.

Ir kas daugiau patars — tas bus didesnis žmogus. Bus laikraščiu apaštalas.

4. Surinkime mūsų katalikiškus laikraščius ir susiukime į didelę, storą knygą. Taip vienais metais, kitais — per visą laiką. Tą laikraščių knygą ir visas jas kartu laikykime mūsų namuose pačioje garbingiausioje vietoje, nes už tai mokėjome pinigų, nes ten parašyta teisybė, nes tai svarbūs laiškaus, kurie mums parneša dangiškos šviesos. Tokia knygą papuoš mūsų namus. O surinkti tokią knygą visai lengva: nenumeskime nė vieno laikraščio numerio, metų gale visus sudėkime, susiukime ir aptaisykime — štai ir knyga. Kitus to pamokykime.

5. Gražiai, gražiausiai paprašykime gerąjį Dievą, pasimelskime, kad mūsų katalikiškieji laikraščiai kuo daugiausiai išsiplatinėtų... Kad visi redaktorai būtų sveiki ir linksmi; kad visi rašytojai tik tiesią ir meilę apie gyvenimą rašytų, kad iš mūsų tarpo atsirastų daug laikraščių apaštalu ir kad pristatytų

mo forma ar jos dalis. Ciesorius yra Dievo valdžioje, bet Dievas nėra ciesoriaus valdžioje.

Mylėti Dievą tuo pačiu reiškia mylėti ir tėvynę, tačiau mylėti tėvynę, tai dar ne visuomet reiškia mylėti ir Dievą.

Gerumas reiškiasi valioje, o ne obalsiuose; asmenybėse, o ne pažangoje; sielose, o ne patraukliuose žodžiuose.

Toks supratimas, jog Dievas gali būti vartojamas bet kuriems tikslams, yra tiesiog burtai, o ne religija. Kai kurių žmonių bandymas pritaikinti krikščionybę prie šio karo yra Kristaus iš naujo kryžiavimas.

Mes esame tie patys žmonės. Kaip tuomet Dievo Sūnų jie suderino su kryžiumi, taip dabar jie derina Jį prie karo. Prikryžiuoti Dievo Sūnų prie mūsų pačių sukurtų ideologijų ir mūsų protavimo yra didžiausia pasaulio tragedija. Ir jeigu pagaliau Dievas nėra aukščiau mūsų proto, bet yra lygus su mumis, kuriems galams tuomet išviso kalbėti apie Dievą?

Jeigu Dievas neapkestų tų, kurių mes neapkenčiame, tuomet kas atleistų jiems jų nuodėmes ir kas dovanotų mūsų neapkantus nuodėmes? Ką aš noriu tuomi pasakyti yra paprastas Izaijo pasakymas, tačiau aiškus ir giliai teisingas: "Mano mintys nėra jūsų mintys ir mano keliai nėra jūsų keliai, sako Viešpats". (Iza. 55:8).

Kodėl gi, dažnas gali paklausti, mes turime būti labiau susirūpinę, kad būtume Dievo pusėje, o ne kad Dievas būtų mūsų pusėje? Atsakas: todėl, kad šis kelias yra vienintelis, kuris užtikrina laimėjimą. (Bus daugiau)

**Restoranų Laikytojai Prisi-deda Prie Skardinių Dežučių Rinkimo**

Washingtonas — Kaip praneša Karo Gamybos Vadyba, 100,000 Tautinės Restoranų Sąjungos narių prisidėjo prie skardinių dežučių (kenų) vajuos. Ši sąjunga atstovauja 85 nuosimčius restoranų biznio visoje šalyje.

Nors daugelis restoranų pavieniui kooperavo šitame vajuje, bet šimtanuodisimtinis valgyklų dalyvavimas skardinių dežučių rinkimo vajuje buvo sąjungos pažadėtas, atsiliepiant į Karo Gamybos Vadybos Pirmininko, Donald M. Nelson, prašymą.

Kritišką cino trūkumą pabrėžė Karo Gamybos Vadybos Cino Skyriaus viršininkas, Louis B. Loeb, įspėdamas:

"Cino dežučių rinkimo svarba nėra perdėta. Mūsų nustatyta kvota buvo surinkti 40,000 tonų per mėnesį, bet tikrovėje retai kada buvo viršyta 50 nuosimčių nustatytos kvotos. Tai yra apgailėtina, ypačiai imant dėmesin cino reikalingumą tūkstančiui ir vienam kariškam reikalui.

"Amerikos restoranų kooperavimas tame reikale yra be galo reikalingas. Skardinių dežučių rinkimo vajuos pasisekimas ar nepasisekimas veik išimtinai priklauso nuo restoranų laikytojų taupymo kiekvienos cino dėžutės".

OWI.

tuos laikraščius į visus katalikiškus namus, kad visi broliai lietuviai katalikai mokėtų skaityti ir kad suprastų, kas parašyta, kad Dievas laimintų mūsų laikraščius... M. ("Z.")

**FRONT PAGE EARS**





# MŪSŲ SODALINETĖS

## REIKALINGA PAGALBA

Nežinau, ar jūs malonios sodalietės, skaitote laikraščiuose žinias iš Lietuvos. Retos tos žinios, kartais ilgais aplinkiniais keliais mus pasiekusios ir labai liūdnos. Kiekvieną kartą jos mums praneša apie naują mirtį arba naują Lietuvos žmonių kančią, tartum įbrėždamos naują bruoželį į baisios Lietuvos tragedijos paveiklą.

Jums, gyvenančioms čia laisvėje ir pertekliuje, sunku net suprasti ten, anapus vandenyno, gyvenančių mūsų tautiečių vargus. Jūs neįsivaizduojate, kaip reikia gyventi be cukraus, žiupsnelio, be druskos, be muilo ir be šviesos. Jūs nesuprantate, kas yra drebėti kiekvieną vakarą, ar ramiai praeis ši naktis, ar kurio nors iš namiškių neišves į kalėjimą arba ar neišgabens jus, kaip kokias verges, ir tolimosios Azijos girias arba į nuolat bombarduojamus ir griaujamus vokiečių karo fabrikius.

Sunku jums visa tai suprasti, bet pasistenkite seseriška širdimi atjausti, ką turi iškentėti atplėšti nuo savo šeimos, be jokios pagalbos, gyvenantieji tamsiuose barakuose, blaikių, tarakonų ir kitų parazitų ėdami žmonės, pasmerkti vergiškams darbams, badui ir lėtai mirčiai. Jie kerta Sibiro tundras, kasa griovius, pila kelius pelkėse ir mintajuoda duona su dilginių sriuba. Jų kojos sutinę, kūne atsivėrę žaizdos, netekdami jėgų, jie miršta vienas po kito. Miršta be kunigo, be artimo žmogaus, nežinodami, ar kas nors sukalbės už juos "amžina atilsį".

Įsivaizduokite, ką turi iškentėti motina, atsidūrusi ištremime su keliais vaikais, iš kurių vienas dėl bausių gyvenimo sąlygų jau mirė. Vyras išgabentas atskirai ir šeima apie jį jokių žinių neturi. Viena dukrelė, išvežimo momentu nebuvusi namie, liko kaip našlaitė Lietuvoje. Tai pavyzdys vienos iš daugelio išdraskytų šeimų.



Sakoma, kad tos mažytės dukrytės artistės Nancy Coleman irgi patenkintos pirmuoju bendru su motinėle paveikslu. Jų tėvukas yra publikacijos direktorius Whitney Bolton.

1941 m. bolševikai išgabeno iš Lietuvos užkaltuose gyvulių vagonuose 50-60 tūkstančių vyrų, moterų, senelių ir vaikų.

Vėliau Lietuvą okupavę vokiečiai stengėsi išspausti paskutines jos sultis. Priverstiniais darbais ir Vokietiją buvo vežami netik vyrai, bet ir moterys ir vaikai. Daugelis, norėdami išvengti tos moderniškos baudžiavos, slapstėsi arba pateko į koncentracijos stovyklas, ir vis dėlto buvo išvežta iš Lietuvos apie 75,000 žmonių.

Pagalvokime apie mūsų brolių padėtį šiais metais, kai jie buvo nacių mobilizuojami rytų frontui arba baigiamų daužyti Vokietijos aerodromų apsaugai. Nenorėdami žūti negarbinga auka nacių aerodromuose, lietuviai užprotestavo. Vieni buvo suimti, kiti priešindamiesi žuvo, o net septyni šaulių batalionai pasitraukė į miškus.

Kiek vargo, kiek kančių, kiek kruvinų tragedijų!

O kiek visas kraštas nukentėjo nuo bombardavimų ir kitų karo veiksmų, pakaitomis besiveržiant į jį rusų ir vokiečių kariuomenės. Kiek liko žmonių be pastogės, be sveikatos, kiek našlaičių!

Ar mes galime likti abejingos ir šaltos šių kančių akivaizdoje?

Ne. Žmoniškumas reikalauja ir svetimiesiems ištiesti pagalbos ranką, o juk tai yra mūsų tėvų gimtinė, mūsų broliai ir seserys. Tad kas ir kaip daryti?

Jau yra įsteigtas bendras visų Amerikos lietuvių šalpos fondas, vadinamas BALF (Bendr. Am. Liet. Fond) arba angliškai — United Lithuanian Relief Fund of America, kuris yra priimtas National War Fund nariu. BALF vadovaus visam lietuvių šelpimo darbu ir jo skyriai steigiami visuose lietuvių parapijose.

Prisidėkite, mielos Sodalietai, prie BALF veikimo ir jo skyrių organizavimo. Atsidėjusios skaitykite BALF pranešimus lietuvių



Sovietų Dono Kazokai žygyje per Rumunijos kaimelį. Kaimiečiai žiūri prajojančių.

## ŽEMĖS MYLĖTOJAI

Kai kurie žmonės žiūri į žemės plūtą kaip ir aš: man labai nuostabu, kad augalai auga iš jos, bet man purvas tai purvas, ir viskas. Aš pastebiu, kad vaikučiai ją mėgsta ir kartais net į burnelę kėmša, sukeldami savo mamoms didelį rūpestį, ir girdėjau, kad paršiukai negali būti linksmi be jos.

Savo gyvenime sutikau žmonių, kurie pakyla į tikrą ekstazę, kai jie kalba apie žemę ir savo mažą darželį. Yra mano artimų pažįstamų, kurie eina ilgus kelius apie tvartus ir kitas negirdėtas vietas, ieškodami žemės savo dainiškose laikraščiuose ir dirbkite pagal jų nurodymus.

Vienas iš BALF uždavinių yra supažindinti ne tik lietuvius, bet ir ne lietuvių kilmės amerikiečius su lietuvių tautos kančiomis šiame kare. Pasiskaitykite pačios apie tai ir paieškote straipsnių ar knygelėlių anglų kalba apie savo tautą ir jai daromas skriaudas, kad galėtumėt pasiūlyti pasiskaityti savo draugams, savo bendradarbiams ir pažįstamiems. Jei jums trūksta žinių, kreipkitės į dvasios vadus arba pasikvieskite ką nors iš savo susirinkimus, kad apie tai plačiau papasakotų.

Amerikos vyrai lieja kraują ir guldą galvas už laisvę ir gerovę visoms tautoms. Žiūrėkime, kad jų auka nenuėitų veltui ir, matydamos skriaudą mūsų tautai, kelkime prieš ją balsą ir tieskime nukentėjusiems pagalbos ranką. Vardan žmoniškumo kvieskime į pagalbą visus kilnius Amerikos žmones, be tikybės ir kilmės skirtumo.

Ateinantį mėnesį (October) bus National War Fund vėjus. Sodalietai, visomis jėgomis prie jo prisidėkite.

Lapkričio mėnesį (November) numatomas drabužių ir avalynės rinkimas. Jau galime pradėti juos rinkti. Savo atliekamus arba gautus drabužius išvalykime ir sutvarkykime arba naujus pasiūkime ar numegzkime. Būtinai gražu, kad Sodalicijos kuopos suorganizuotų mezgėjų ratelius.

Jūsų jautri, kilni širdis iškels daug sumanymų bei praktiškų pasiūlymų, ir Marijai patiks šis meilės darbas.

gams. Jie grįžta pailsę, uždusę, bet linksmi, jei jų ekspedicija buvo laiminga, ir su labai dideliu atsidėjimu valandas kamšo tą purvą apie kokį kelmelį.

Turėjau aš mažą medelį, pasodintą prieš namą, kad uždengtų labai tuščią žemės plotą. Ateina viena iš šių žemės mylėtojų. Man nė "gerą dieną" nesakiusi, ima aimanuoti dėl to meduko. Aš dabar tik pastebėjau, kad jo dienos suskaitytos. Man kilo gražiu, poetiškų minčių apie šio jauno medelio atsiskyrimą su pasauliu, tačiau mano draugė buvo visai kitokios nuomonės.

Nenusiimdama nė skrybėlės, ji surado kibirą ir

kastuvą, landžiojo po užpakalinį daržą, kol surado žemės pagal savo skonį, sugrįžo, apkasė meduką, užbėrė toš žemės ir paliejo.

Dabar, ji sakė įkautysiu veidu, jos skrybėlė vos laikėsi ant galvos, — kiekvieną kartą, kai lis, vanduo nuneš šią gerą žemę ant šaknelių, ir medukas atsigaus.

Aš mačiau, kad ji jautėsi labai herojiškai. Jos akys žibėjo ir ji ėjo tartum žemės nesiekdama. Ji nusiplovė rankas, apsilviko apsiausta ir išėjo, pamiršdama, kad atėjo mane aplankyti.

Ir vis dėlto, nepaisant jų keistumų, šie žemės mylėtojai yra labai arti mano širdies.

## SODALIEČIŲ VEIKLA

### WORCESTER, MASS.

Aušros Vartų parapijos Sodalietai, Worcesteryje, nedarė susirinkimų liepos ir rugpiūčio mėnesiais, tačiau jos buvo veiklios. Kas pirmą mėnesio sekmdienį jos ėjo prie šv. Komunijos. Liepos mėnesį iškilmingai dalyvavo laidotuviuose savo narės a. a. Adelinos Pigagaitės.

Liepos mėnesio paskutinį sekmdienį visos linksmi dalyvavo savo kuopos metiniame išvažiavime į vieną ūkį prie Quinsigamond ežero. Maudės, kepė dešreles ir lošė "badminton". Kleb. kun. K. A. Vasys ir kun. J. C. Jutkevičius taip pat dalyvavo išvažiavime.

Worcesterietės dalyvavo taip pat Naujosios Anglijos Sodalietai iškilioje į Houghton's Pond, Cantone, Mass., rugpiūčio 13 d.

Pirmas susirinkimas po vasaros sezono buvo rugsėjo mėn. 5 d., bažnyčios salėje. Buvo svarstomi ateinančio šeimo klausimai ir sutvarkytas rengimas dovanų krautuvėlės "Gift Shop", kuri bus gruodžio mėn. pirmą savaitę.

Visos Sodalietai jau dabar dirba įvairius dalykėlius, kurie bus parduodami Kalėdų dovanoms.

Įsisteigė naujas Sodalietai Studijų Ratelis kun. J. C. Jutkevičiaus vadovybėje. Pirmasis Studijų Ratelis, įsisteigęs prieš pusantrų metų, tebedirba taip pat jo vadovybėje.

Per metinę parapijos vakarienę, rugsėjo mėn. 10 d., Sodalietai patarnavo svečiams prie stalo.

Naujosios Anglijos Prefekčių susirinkimas buvo rugsėjo mėn. 17 d. Aušros Vartų parapijos salėje. Buvo svarstomi Sodalietai šeimo reikalai, prisidėjimas prie Lietuvos šelpimo ir kiti sumanymai.

### NORWOOD, MASS.

Prieš keletą savaičių Norwood, Mass., Sodalietai turėjo ilgai lauktą pramogą. Dėl lietaus iškila negalėjo įvykti, todėl Komitetas surengė vistic lošimą. Elena Pazniokaitė laimėjo pirmą dovaną. Antrą ir trečią dovaną laimėjo Julija Babylaitė ir Ona Vitaitytė. Nelė Smelstortytė gavo laimingą "booby prize". Visos linksmi praleido laiką. Po skanių užkandžių — kavos, kėkso, pyragaičių ir dešrelių "hot dogs" buvo nutarta sekti pasakas. Visos sutinka, kad Virginija Vasiliūnaitė gali būti pirmininkė "This-is-tru-Fibber's Club, Inc."

Visos Sodalietai skirstėsi namo tikrai patenkintos ir vėl laukia kitos pramogėlės.

Rengimo Komitetą sudarė: Virginija Vasiliūnaitė, Chairman, Nelė Pazniokaitė, Ona Vitaitytė ir Ieva Jurgevičiūtė.

Prėjusiam susirinkime buvo išrinkta nauja valdyba: Nelė Smelstortytė — prefektė, Valerija Baltadonytė — vice-prefektė, Jonė (Jenny) Vasiliūnaitė — raštininkė ir Ieva Jurgevičiūtė — išiminkė.

J. Vasiliūnaitė.

## Pasakyk Man... Ir Aš Tau Pasakysiu

Pasakyk man, į kurią pusę žiūri, ir aš tau pasakysiu, kas kelia tavo pavydą.

Pasakyk man, ko nesakai, ir aš tau pasakysiu, ko bijai.

Pasakyk man, kuo guodies, ir aš tau pasakysiu, ko esi verta.

Pasakyk man, ką skaitai, ir aš tau pasakysiu, ką žinai.

Pasakyk man, apie ką galvoji, būdama viena, ir aš tau pasakysiu tavo silpnybę.

Pasakyk man, ko nekenti, ir

# NAMINIS FRONTAS

## Kareiviams Reikia Ginklų — Nemeskite Darbo

Washingtonas — Maj. Gen. Lucius D. Clay, Armijos Medžiagų Direktorius, patiekė Senato Karo Tyrinėjimų Komitetui šiuos faktus:

Neseniai vienas Amerikos karo vadų tik pusę skaičiaus 155 mm. šaudmenų, reikalingų kareivių išlaipinimo operacijoms. 8

aš tau pasakysiu, kam šloves plėšai.

Pasakyk man, ką giri, ir aš tau pasakysiu, ar esi kvaila ar protinga.

Pasakyk man savo nuomonę, ir aš tau pasakysiu tavo aistras.

Pasakyk man, kuo giries, ir aš tau pasakysiu, ko tau trūksta.

Pasakyk man spektaklius, kuriuos mėgsti, ir aš tau pasakysiu nuodėmes, kurias padarai.

G. P., S. J.

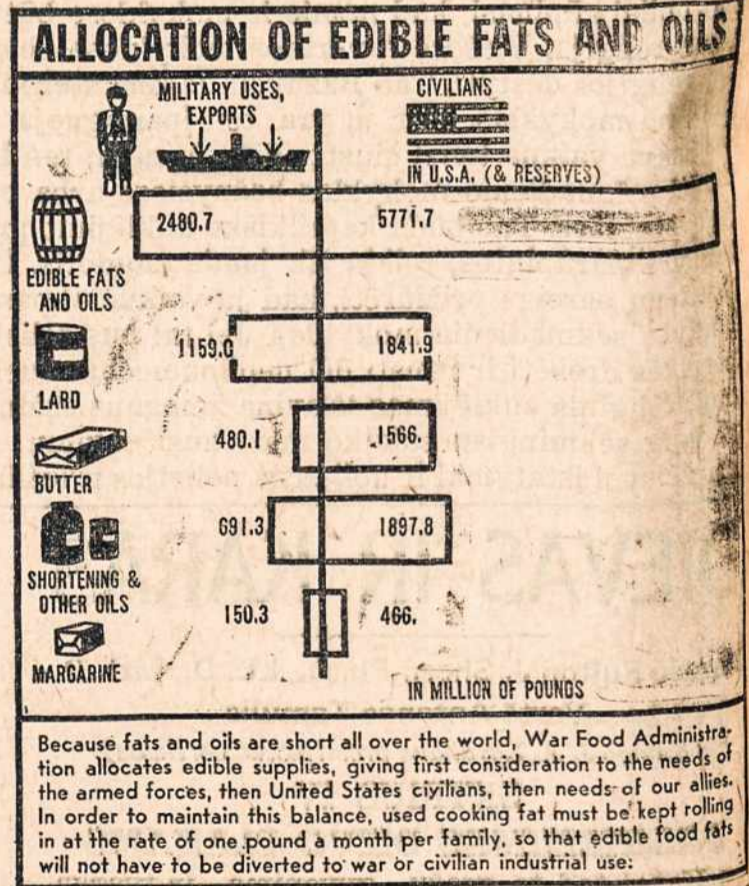
Amerikos lietuvių kat. jaunimo or-jos Lietuvos Vyčių Seimas įvyko šio mėn. 23-24 dd., New York'e. Linkėdamos jam geriausio pasisekimo, katalikiško solidarumo mintimi prisiminkime savo maldose, prašydamos Marijos galingos pagalbos visam Vyčių veikimui.

"Jaunatvė sukurta ne džiaugsmui, ji sukurta ne malonumams, ji sukurta tik heroizmui".

Paul Claudel.

"Kas sutaukina su Dievu mūsų praeties realybę ir mūsų dabarties tikrovę, tas vienas tegali įvykdyti ir mūsų ateities idealą."

"A-tis" Park Defense Bonds ir Stamps!



## Naudingos Maldaknygės

- ANIOLAS SARGAS, juodi odos aparai, auksuoti kraštai, 288 puslapiai. Kaina \$1.50
- DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ, juodi odos aparai, auksuoti kraštai, 288 pusl. Kaina \$1.50
- DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS — Kun. Pr. M. Juras. Juodi odos aparai, auksuoti kraštai, ant viršelio išpaustas lietuviško stiliaus auksinis kryžius, 787 pusl. Kaina \$3.50
- JĖZAU PAS MANE ATEIKI — Kun. K. Kirvelaitis. Juodi odos aparai, auksuoti kraštai, apvalūs kampai, 254 puslapiai. Kaina \$1.25
- MALDŲ RINKINĖLIS — Kun. J. B. Koncevičius. Balti celuloidiniai viršeliai. Knyga tinkama moterims ir mergaitėms. Kaina \$1.00
- MALDŲ ŠALTINIS — Kun. Pr. Juškaitis. Juodi odos aparai, auksuoti apskritūs kraštai, didelės raidės, 432 pusl. Kaina \$2.50
- RAMYBĖS ŠALTINIS — Kun. Pr. M. Juras. Juodi odos aparai, auksuoti kraštai, lietuviško stiliaus auksinis kryžius ant viršelio, 544 pusl. Kaina \$2.75

Su užsakymais kreipkitės ---

"DARBININKAS"

366 W. Broadway,

So. Boston, Mass.



# Dvasinis Grožis

"Grožis išgelbės pasaulį", pasakė rusų genijus T. Dostojevskis, bet nereikia manyti, jog gamtos fenomenų ir meno kūrinų grožis turįs tokį išganingą savumą, nes visi žinom ir suprantam, kad ir gražiausi gamtos vaizdai nesulaiko žmonių nuo pasigėrimo, kurs, paralyžuo-damas jų sąmonę, degra-duoja juos į gyvuliškumą. Gražūs landsaftai nesustabdo žvėriško žmonių žudymosi, ypač karų ir re-voliucijų metu. Estetiškas kambarių įrengimas, gra-žūs drabužiai, meniški pa-veikslai, muzikos kūriniai, kūno gražumas nesulaiko žmonių nuo paleistuvystės ir seksualinių perversijų, kurios žmogų grožio at-žvilgiu daro bjauresnį už gyvulį. Dažnai gyvenime su didžiausiu estetizmu ei-na ir didžiausias palaidu-mas, didžiausias žmogaus kūno ir sielos bjaurojimas. J. J. Rousseau ir Leonas Tolstojus manė, kad žmo-nių suartėjimas su gamta ir jos grožiu ir nutolimas nuo civilizacijos teigiamai veikia jų dvasios gyveni-mą, bet ši nuomonė klai-dinga: ne visų "naturmen-šų" gyvenimas gražus, to-kie, pav., skitai, hunai ir totoriai neturėjo gražaus gyvenimo formų ir negali būti mums pavyzdžiu. Tai-gi ne fiziškasis grožis "iš-gelbės pasaulį", — išgelbė-jimo galima laukti tik iš dvasinio grožio, iš to gro-žio, kurį savo gyvenime į-kūnijo V. Jėzus Kristus ir geriausieji Jo sekėjai —

katalikų šventieji. Tikrai išganingas tėra dvasinis grožis. Toks grožis savaime prašosi nemirtingumo ir amžinos garbės. Įsi-vaizduokime, kad apgavi-kai, sukčiai, karjeristai, smurtininkai, girtuokliai, pasileidėliai, mušikai o s, plušikai, vagys apdrausti nuo mirties! Tokio gyve-nimo nemirtingumas su-darytų baisią disharmoni-ją kosminėj santvarkoj ir nėsuiinteresuotoj žmonių sąmonėj, nes toks gyveni-mas yra negražus, nors jis dažnai vyksta aukštos rū-šies meno sferose. Nuodė-mė darosi dar bjauresnė, kai ji pridengta meno šy-du. Nuodėmėj gali tam tikrais atvejais būti este-tiškumo, bet niekuomet joje nėra tikro grožio. Nesuiinteresuota, aistrų ne-pavergta sąmonė niekuo-met nenori nuodėmės pro-ceso amžinumo. Iš šalies į nuodėmę žiūrint, visada gaunasi sunkus įspūdis ir instinktyviai norisi, kad nusidėjimo, moraline i tvarkai nusikaltimo, pro-cesas kuo greičiausiai baigtųsi ir niekuomet ne-besikartotų, kad nusidė-jėlis negaišdamas susitai-kytų su moraline gyvenimo tvarka. Tai yra emperiškas įrodymas, kad nuodėmės procese nėra grožio, nes kas tikrai gražu, tai savaime prašosi nemirtingumo. Žemės gyvenime mūsų pa-tiriamas grožis yra geres-nės ateities simbolis, kai tuo tarpu nuodėmė negali ko kito simbolizuoti, kaip tik fizinę ir dvasinę mirtį ir beformiškumą, chōsą. Nuodėmė būna "įdomi", pikantiška ir tam tikromis sąlygomis estetiška, bet ta jos savybė nesudaro grožio esmės, o tik duoda žemiškam grožiui tam tik-rą foną. Iš gyvenimo prak-tikos žinome, kad dažnai norisi pasižiūrėti baisiau-sių ir bjauriausių dalykų: pūvantis žmogaus lavonas sudaro bjauriausią gam-tos vaizdą, bet kas to nėra matęs, tas vargu bepraleis progą į tokią bjaurybę ne-pasižiūrėjęs. Kaip fizinė, taip ir moralinė bjaurybė turi žmogui tam tikro pa-traukimo, tam tikro įdo-mumo, bet estetiškas "įdo-mumas" toli gražu nevisa-da sutampa su gražumu, tačiau nuodėmė, kaip pats beformiškumas, sudaro že-miško grožio foną, nors grožis ir grožio fonas — tai du iš esmės skirtingi



NO SISSY—That's not a case for powder-puff, but for anti-aircraft shells for range practice. WAVE Mary Gere of Syracuse, N. Y. carries it on shoulder. She is first "WAVE of the Week" chosen at Great Lakes, Ill.



Dėdės Samo kariai turi būti daugiau negu lucky, kad galėtų sučiupti japonus saugojančią vėliavą. Bet šis paveikslas parsiųstas iš Saipan parodo, kad mūsų kariai įveikia žiaurųjį japoną ir atima nuo jo ir tą jų tikimą apsaugos ženklą.



Dienoje atidarymo mokyklų sezono vaikams, New Yorke, jau šešti me-tai surengiama vaikų lenktynės su įvairiais vežimais—dviraičiais, tri-račiais, 'rolles skates', dalių vežimėliais ir tt. Laimėtojai gauna savings stamps dovanomis. Vaizdas parodo iš rengiamų lenktynių vieną sceną.

dalykai. "Grožis, arba įkūnytoji idėja, yra geresnioji mūsų gyvenimo pusė, būtent, to-ji pusė, kuri ne tik egzis-tuoja, bet ir yra verta egzistencijos", sako rusų fi-losofas Vl. Solovjovas. Tai-gi nelygstamai gražu tik tai, kas verta egzistenci-jos, kas verta amžino gy-vavimo. Kas iš "įdomumo" bėga pasižiūrėti skrodžia-mo lavono, pūvančio sifi-litiko, garsios paleistuvės, garsaus aferisto, žmogžū-džio ar plėšiko, kas smal-siai žiūri į fizinę bjaurybę ir į nuodėmę, tas vis dėlto tokiems fenomenams savo širdies gilumoje neiški amžinos egzistencijos. Niekas rimtai pagalvojęs, negali pasakyti, kad, pav., plušio, kortininko, gir-tuoklio, paleistuvio, smur-tininko, apgaviko ir kilo-kių nusidėjėlių gyvenimas būtų vertas mirtingumo. Kiekviena sunki nuodėmė yra puvimo ir mirties sim-bolis. Kas objektyviai į gy-venimą žiūri, kas nėra per-sonališkai ir egoistiškai suinteresuotas, tam negai-la, kai žūsta moralinės tvarkos ardytojas, jei jis nerodė noro pasitaisyti ir nesigailėjo bloga daręs. Nuodėmingas, nepataiso-mas gyvenimas pats pra-šosi mirties, nes netvarka ir beformiškumas neverti egzistencijos, ypač amži-nos.

Tuo tarpu kiekvienam, neturinčiam piktos valios, žmogui gaila ir liūdna, kai miršta šventas žmogus, didvyris, gerasis genijus, nes tokių žmonių mirtis iš-plėšia iš mūsų žemiškojo gyvenimo tikro grožio ži-burėlį. Jei dorą žmogaus mirtis yra traginga že-miškam gyvenimui bendrai, tai pačiam dorajam ji nesudaro tragedijos, nes ji (mirtis) jo egzistenciją perkelia į gražesnį gyve-nimą. Šventam žmogui bū-tų nelaimė, jei jam reiktų amžinai gyventi žemėje, kol ji nėra "perdirbta" ir visai atpalaiduota nuo nuodėmės galimumo ir nuo pirmųjų tėvų padary-tos, nuodėmės rezultatų. Gražaus gyvenimo atstovų nemirimas būtų naudin-gas žmonijai, nes jie puo-šia dvasinį jos (žmonių) gyvenimą, bet patiems šventumo bei dvasinio grožio kūrėjams tai būtų traginga kančia, nes mir-tis jiems atneša tikrą at-

pildą už jų moralinį hero-jizmą ir išvaduoja juos iš šio pasaulio pagundos. Mo-raliniame anarchistui mir-tis yra logiška bausmė už jo negražius veiksmus, o švento žmogaus mirtis — tai dvasinio grožio žiburėlio perkėlimas į amžinybę, kur viešpatauja absoliuti-nis grožis, toks grožis, ku-rio ir fonui nereikia nei fi-zinės, nei moralinės šlyk-tybės. Juo mūsų gyvenime ma-žiau šventumo, juo ma-žiau ir dvasinio grožio, to grožio, kuris tikrai vertas nemirtingos egzistencijos. Ne visi žmonės yra meno vertybių kūrėjai, ne visi talentingi ir geniališki, ne visi gali džiaugtis savo o-riginališkais ir vertingais laimėjimais materijalinės kūrybos srityje, bet visi gali savo sielą kultūrinti, visi gali kurti šventumą bei dvasinį grožį savo gyveni-mė. Visi gali melstis, kel-dami savo mintis ir jaus-mus į Dievą, ir tuo būdu kurdami gražiausias vib-racijas. Grožis, išreikštas fomule "Sursum Corda!" (Aukštyn širdis), visiems priinamas. Visi gali da-ugiau ar mažiau parodyt pasiaukojimo ir heroizmo artimo meilės srityje, visi gali sąžiningai eiti savo pareigas, visi gali savo as-mens gyvenimą suderinti su amžinąja moralinio gy-venimo tvarka, išlaikyt sa-vo asmenybės dvasinę lais-vę ir nesizeminti į gyvu-liškumo laipsnį, o tai ir y-ra dvasinio grožio kūryba. Kur rasi gražesnį kūrinį, kaip tobula asmenybė, šventas asmens gyveni-mas. Toks kūrinys yra ne vien realus, bet ir vertas nemirtingos egzistencijos, amžinos garbės ir laimės. Toks kūrinys yra vertes-

## MIESTAS

Ant pilko kranto pajūry,  
Štai, rymo miestas ten —  
Jį dengia debesys juodi,  
Ir užia jūra nerami!  
Šalia to miesto ten.

Paukšteliai nečiulba linksmi,  
Ošimo nēr' miškų —  
Tik rudenio nakty liūdnei  
Žasies sušvilpia ten sparnai,  
Ir vėl aplink nyku.

Tačiau tenai širdis visa  
Tam mieste, pajūry —  
Jaunystė šypsos ten žalia,  
Ten jos kerėjimo galia —  
Tam mieste pajūry...

Vertė E. M-tė ('A.')

nis už geniališkiausią ro-maną, dramą, muzikos kompozicijos ar geniališ-kai nupieštą paveikslą. Nė vienas protingas žmo-gus nebijotų turėt reikalo su šv. Prancišku Asiziečiu, — tuo tarpu su tokiu Da-rianu Greju vargu kas be-likėtų vienam bute gyventi, nes tai yra visiškai socia-li ir antisocialinė būtybė, iš kurios galima visada ir visko tikėtis. Dorianu Gre-ju galima domėtis taip, kaip, pav., daug kas domi-si pūvančio lavono vaizdu ar nori pasižiūrėt pūvan-čios sifilitinės žaizdos. Do-riano Grejo paveikslas es-tetiškai įdomus, bet ne-gražus, kaip negražus skrodžiamas lavonas, nors daug kas iš smalsumo eina jo pasižiūrėti. Tokio tipo, kaip Dorianas Grejas nie-kas negali protingai mylėt, nes jis savo asmenyje su-kūrė moralinio biauromo pirmavaizdį. Visai kitaip yra su šventaisiais: jų as-mens šventumas — tai di-dis dvasinis kūrinys. Tik-raji grožį visi myli, kas tik iš principo nėra nusistatęs griauti gyvenime moralinę harmoniją. Šventasis gy-venimo tipas niekam neį-kvepia nei baimės, nei pa-sibiaurėjimo, o tik tylią pagarbą, jei šventieji turi priešų, tai tik iš pusės tų, kurie nenori moralinės tvarkos. Šiaip šventumas eina dvasinio grožio žibu-riu, kuriuo ir džiaugiamasi ir mylima. Šventumas, reali-uotas asmens gyveni-me, — tai gyvasis grožis. Toks grožis nežavi tik tų, kurie nenori gyvybės ir galvaturkėliais eina į dva-sinę mirtį. Juk pasitaiko žmonių, kurių sąžinė nepa-kenčia ne vien asmens šventumo, bet ir negyvo žvaigždėto dangaus gro-žio. Kai kam atrodo, kad toks Atila, Leninas, Stalinas ir Hitleris ir k. esą dvasios galiūnai, nes jie milijonus žmonių prieš savęs patrau-čia ir paskui pastumia į neapykantą ir į žudynes. Bet tai yra ne gyvenimo, bet mirties galiūnai. Jų patraukiamoji jėga yra panašios rūšies, kaip gar-sių plėšikų. Jų sugestija — tai masinės baimės suges-tija, o ko bijoma, to nemy-lima. Tokie dvasios "galiū-nai" yra daugiau mirties, negu gyvenimo kūrėjai. Tikrasis grožis ir tikroji dvasios galybė glūdi suin-

# Naminis Frontas

## Didėja WAC ir WAVE Skaičiai

Karo Informacijos Įstai-ga praneša, kad žymiai y-ra padidėjęs įsirašančiųjų skaičius į WACS ir WAVES, o SPARS ir Ma-rinų kvota jau beveik visa išpildyta. SPARS duoda pirmenybę įvairioms spe-cialistėms, Bet Marinės priima moteris vyrams pa-vaduoti. Karo Departamento pra-

nešimu, birželio 1 d. Moterų Armijos Korpusė buvo 73,435 aktyvioje tarnybo-je, o liepos 1 d. jų skaičius padidėjo net 3,500, kas su-darė 77,000 moterų pajėgą.

WAVES aktyvioje tar-nyboje yra daugiau kaip 85,000 moterų, Laivyno Departamento pranešimu.

Kas mėnesį į WACS ir WAVES įsirašo po 4,000 moterų apytikriai.

Moterų Rezervas, U. S. Coast Guard (SPARS) praneša, turįs karininkų apie 1,000 ir aktyvioje tar-nyboje 8,500; pilna kvota susidedanti iš 10,000 moterų personalo. Dabartiniu metu pabrėžiamas reika-las lavinti specialistes, kaip pharmacist's mates, radio technikes, virėjas ir kepėjas. Marinų Korpuso Moterų Rezervas praneša, kad jo 19,000 narių kvota jau išpildyta ir viena kla-sė, susidedanti iš 320 as-menų, ką tik pradėjo mokslą. Netrukus bus su-darytos dar dvi panašaus dydžio klasės. Po to bus sudaromos mažesnės kla-sės tik trūkstantoms vie-toms užpildyti. O.W.I.

## Karo Gamybai Dar Reikalin-ga 200,000 Žmonių

Washingtonas — Paul V. McNutt, Karo Darbo Jė-gos Komisijos Pirminin-kas, savo neseniai išleisto-je visos šalies darbo ap-žvalgoje iškelia viešumon svarbų reikalą surasti daugiau darbininkų gyvy-binės svarbos karu pramo-nėi. Apžvalga padaryta pa-siremiant neseniai gautais dvylikos Karo Darbo Jė-gos Komisijos skyrių di-rektorių pranešimais. Juo-se pabrėžiamas didelis rei-kalas gauti dar 200,000 darbininkų kai kurioms la-bai svarbioms sunkiųjų pabūklų dirbtuvėms, nor-int patenkinti Gen. Eisen-howerio neseniai įteiktus pageidavimus. Pažymima, kad didžiau-sias darbininkų trūkumas jaučiamas Naujoje Angli-joje, Vidurio Vakaruose ir Pacifiko pakrančių pra-monės centruose, nors, bendrai imant, vyrų darbi-ninkų niekur nėra per daug. Išeltis matoma tik darbininkų perkėlime iš mažesnės svarbos sričių į pačias svarbiausias sritis, kas jau bandoma vykdyti. O.W.I.

tenyvinčioje dvasinėje gy-vybėje. Šventumas — tai gyvybės pulso stiprintojas ir mirties ir chaoso naikin-tojas. Katalikų Bažnyčios šventieji — tai dvasinės gyvybės ir dvasinio grožio kūrėjai.

Šių laikų dvasia charak-teringa tuo, kad ji neigia šventumą ir šventų gyve-nimo formų kūrimą. Šian-dien ne tik šventumas nie-kinamas, bet ir moralė. Kai kurie laisvamaniiai stengiasi išbraukt iš gyvo-sios kalbos leksikono žo-džius "šventas", "doras", "moralus" ir pakeist juos žodžiais "kultūringas", "žmoniškasis", "draugiš-kas", "geras". Tary-tum, "šventas" ir "doras" būtų per sunkūs žodžiai ir nesuderinami su šių dienų civilizacijos reikalavimais. Tačiau vienintelis kelias iš gyvenamųjų krizių į švie-sesnę ateitį — tai bent mi-nimalinio asmens šventu-mo realizavimas privatiš-kame ir politiškame gyve-nime.

Švento asmeninio gyve-nimo formų kūrimas, dva-sinis žmogaus grožis iš-gelbės pasaulį, arba jis žus savo paties sukurtame be-formiškume, toje šiais lai-kais taip reklamuojamoje dinamikoje, kuri pasidarė lyg vedamąja gyvenimo žvaigžde. Jei aktyvizmas, jei dinamika visose gyve-nimo srityse nėra atremta į amžinuosius moralės nuostatus ir bent į mini-mumą krikščioniškojo šventumo, tai ji turi atsire-mti į chaosą ir dideliais šuooliais eiti mirties, savi-tarpio žmonių sunaikini-mo kryptimi. Kaip savo asmens gyvenime reali-zuoti bent minimum šven-tumo — tai aktualiausia šių dienų problema, nes juo mažiau bus šventumo žmonių gyvenime, juo jis (gyvenimas) bus bjaures-nis, nuobodesnis ir tragin-gesnis. J. Gobis ('A.')



Ši mergina atsigulus ne ilsėtis, bet ji matomai siu-va transatlantinio kliperio sparno užvalkalą. Ploni pirš-tukai mikliau ir adatėlę neria.



# Kas Buvo Dolfusas?

1934 m. liepos mėn. 25 d. visą pasaulį aplėkė šurpi žinia: Dolfusas nužudytas Didžiojo austrų kanclerio nebėra gyvųjų tarpe... Visas katalikiškasis pasaulis nuliūdo, išgirdęs šią baisią naujieną.

Tokių žmonių, kaip kancleris Engelbertas Dolfusas reta. Jis, be abejojimo didžiausias tuolaikinės austrų respublikos žmogus, ir jo nuopelnai minimi tautai yra milžiniški. Jei ne jis, Austrija būtų žuvusi! Jau prieškariniais laikais Austrija vis labyn ir labyn ėmė krypti į pragaištingą pusę. Jos sostinė, Vienna, kadaise buvusi krikščioniškos kultūros centras, virto visokių blogybių lizdu.

Po pasaulinio karo tuoj iškilo visa eilė bolševizmo pranašų, kurie su dideliu pasisekimu skleidė bedievę ir kartu naikino tėvynės meilę. Iš 100 katalikų tik 4 atlikdavo velykinę.

Bet kaip tik šiuo sunkiausiu metu Apvaizda pašaukė į aukščiausią austrų respublikos vietą žmogų, kurio asmenybė ir valdymo būdas nustebino visą pasaulį. Tai buvo Engelbertas Dolfusas. Ar žinote, kas jis buvo?

Jis gimė 1892 met. vargingoj smulkių ūkininkų šeimoj. Sėkmingai baigęs gimnaziją, stoja į karo mokyklą ir pasauliniam kare dalyvauja jau kaip karininkas. Po karo vėl kurį laiką studijuoja žemės ūkio mokslus ir, juos baigęs, iki 1931 m. dirba žemės ūkio ministerijoje. 1932 m. geg. mėn. išrenkamas Austrų respublikos kancleriu. Šias svarbias pareigas jis ėjo iki paskutinės savo gyvenimo valandos. Per šį trumpą laiką kancleris Dolfusas grąžino savo tautai vidaus ramybę ir padėjo tvirtus pamatus, ant kurių austrų tauta vėl atgavo savo pirmąją šę garbę. Ir visa tai šis

žmogus padarė ne griežtu valdymu, ne kardu, bet krikščioniška artimo meile.

Tuo tarpu mums svarbu Dolfusą pažinti ne kaip sumanų politiką, valdžios žmogų, bet kaip tikrą kataliką ir ištikimą Bažnyčios sūnų.

Dar jaunas būdamas, jis įstojo į garsųjį Marijos sodalų sąjūdį, kuris išugdė tūkstančius didžiausių katalikų vyrų bei moterų kitose šalyse. Pamaldumas į Švenč. Dievo Motiną jį lydėjo ir per visą gyvenimą. Visados jis dalyvaudavo maldininkų kelionėse, kurių Viennos Vyrų Apaštalinimas kasmet surengdavo į Švč. Panelės šventovę — Mariazelį.

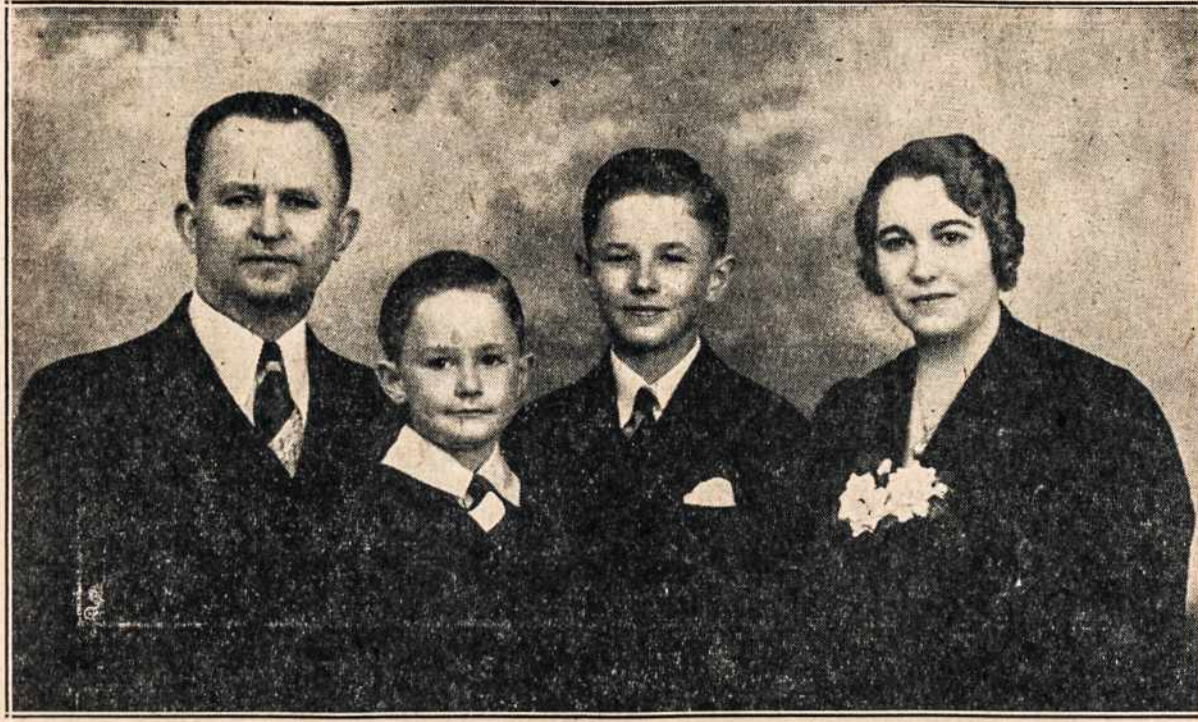
Dievo ir tėvynės meilė jį lydėjo ir per visą jo viešąjį gyvenimą.

Pirmas žmogus, kuris Tautų Sąjungoj viešai pasauliui pasisakė noris savo tėvynę valdyti pagal Kristaus ir Jo Bažnyčios įsakymus, buvo Austrų respublikos kancleris Engelbertas Dolfusas. Kartą svetimų valstybių atstovų paklaustas, kuria linkme manęs pasukti valdžios vairo, jis atsakė: "Man tėra galimas tik vienas valdymo būdas, o tai yra vienas krikščioniškasis kelias. Kaip reikia valdyti šalį, aš jau pradžios mokykloj sužinojau iš katekizmo. Ten juk aiškiai pasakyta: Mylėsi savo Viešpatį Dievą visa siela, o savo artimą, kaip pats save. Vien iš krikščioniškos meilės savo tautiečiams aš pasiėmiau ir šią sunkią valdžios našta".

Kartą žmona paklausė: — Ką aš su šeima daryčiau, jei tu numirtumei? Juk mes nieko neturime, iš ko ateity galėtume gyventi.

Į tai jis teatsakė: — Nesibijok, Dievo Apvaizda tuoj jau pasirūpins!

Tai netušti šito didžiojo vyro žodžiai, bet gilus iš-



Juozas ir Elena Mickeliūnai praeitą sekmadienį minėjo 20 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Puikioj savo rezidencijoje, 6747 So. Artesian Ave., suruošė turtingą puotą, kurioje dalyvavo giminės iš Rockdale, Ill. (Mickeliūnai), iš Dowagiac, Mich. (Kupliauskai), iš Chicago (Kass ir Pumpučių šeimos), Lietuvos konsulas P. Daužvardis su žmona, kun. K. Barauskas ir didelis būrys čikagiečių draugų. Jubiliatams ir jų sūnui Gilbertui, Chicagų universiteto studentui, gimtadienio proga, sudėta linkėjimų kalbomis, dainomis ir įteikta dovanų. Programos vedėju buvo P. Čižauskas. Jubiliatai yra žinomi mūs visuomenės ir draugijų veikėjai. J. Mickeliūnas yra apdovanotas Lietuvos Šaulių Sąjungos žvaigžde.

tikinimas, patvirtintas darbais. Iš tikėjimo jis sėmėsi stiprybės savo sunkiom ir atsakingom pareigom. Nė vieno svarbesnio žygio kancleris nedarydavęs prieš tai nepasimeldęs. Dėl to jis kartais net po kelias valandas išklūpodavo prieš Švč. Sakramentą. Nė vieno sekmadienio bei šiaip šventadienio jis nepraleisdavo, neišklaušęs šv. mišių ir neprisiartinęs prie Dievo Stalo. Atėjęs į bažnyčią, Dolfusas neidavo už grotelių, bet visuomet pasilikdavo bažnyčioje tarp visų tikinčiųjų. Dolfusas ypatingai rūpinosi ir savo vaikų krikščionišku auklėjimu. Nė vieno vakaro jis nepraleisdavo nesukalbėjęs kartu su jais vakarinių maldų. "Man nesant namie, prašau tave kartu su mūsų mylimais vaikais kalbėti vakarines maldas. Nors tai, žinoma, galėtų atlikti ir auklė, bet vis dėlto šis dalykas yra šventa mudviejų pareiga!" Taip rašo Dolfusas savo žmonai iš Romos. Koks gražus krikščioniškos šeimos tėvo pavyzdys!

Kokiu atvirumu kancleris Dolfusas išpažino savo šv. tikėjimą, aiškiai rodo ir šis atsitikimas. Kartą jis didžiausioj Viennos sporto aikštėj sakė tūkstantinei žmonių miniai politinę kalbą. Čia buvo susirinkę ir komunistai ir socialdemokratai ir kitoki religijos priešai. 12 valandą sugaudė bažnyčių varpai. Kancleris Dolfusas tuojau nutraukė savo kalbą ir atsiklaupęs garsiai pradėjo "Viešpaties Angelas". Jo pavyzdžiu pasekė ir didelis daugumas ten susirinkusiųjų. Su mīnia garsiai pasimeldęs "Viešpaties Angelas", Dolfusas kalbėjo toliau.

Deja, neilgai Dolfusui teko vadovauti Austrijos respublikai. Jis mirė, eidamas pareigas, nuo priešų kulčių. Paskendęs kraujyje ir visų apleistas, vieną teturi prašymą, kad jam pašauktų kunigą. Bet šis prašymas nebuvo patenkintas. Tik du sargybiniai pasigallėjo kankinio ir apraišiojo jo žaizdas. Už tai jis padėkodamas jiems tarė: "Vaikeliai, koki jūs gerai! Kodėl gi kiti žmonės netokie?" Tai buvo paskutiniai Dolfuso žodžiai.

Dolfusas žuvo. Bet jo

*Ar Įvyksta Siandien Stebukly? Taip!*

Tai sužinosi perskaitęs  
Prof. Dr. Vyskupo Būčio garsią knygą:

**SVENČ. P. MARIJOS APSIREIŠKIMAI LIURDE**

Šia knyga susidomėjo visi Amerikos Lietuviai.

Ją skaito ir netikintieji!

**Liurdo knyga**

Gausiai paveiksluota, gražiai kietais viršeliais įrišta, virš 500 puslapių.

**KAINA — \$3.50**

Kreipkitės su užsakymu:

**DARBININKAS**  
366 W. Broadway So. Boston 27, Mass.

## GYVENIMAS JUMS PRIKLAUSO

*Mokyklos Varpelių Suskambėjus*

Napoleonas didžiausio pasitenkinimo turėdavo, kai tekdavo jam didžiulei savo kariuomenei tarti paskutinį prieš kovą žodį — uždegti ją, kaip pavojingiausią ugnį, mesti į ją drąsos, kuri iki paskutinio kraujo lašo neišseks šitoje kovoje. Tačiau nepalyginamai maloniau pasakyti žodį jaunuomenei, tam anot Dobilo, mažučiam žmogui, kurs išeina į gyvenimą ne griauti, ne tautų naikinti, o statyti — savo paties ateitį ir kartu su ja tautos ir valstybės

darbai ir iki šiol pasiliko gyvi. Šv. Tėvas Pijus XI pavadino jį ištikimiausiu Bažnyčios sūnumi...

T. J. B-nas, S. J. ("Z.")

Vėliaus paaiškėjo, kad Austrų kancleris Dolfusas buvo pirmoji nacių auka, nes Austrija pirmoji krito po nacių žiauria vergija. Bet Alijantai pirmame bendrame savo posėdyj, nutarė Austriją atstatyti nepriklausoma valstybe ir šiandien aišku, kad toji diena austrams neužilgo nušvis...

rytojų. Žmogus — kaip medis. Vienu pasistengimu dar nepersilenksi. Reikia po truputį svirti į gerą, siekti, nelyginant saulės. O kai nulinksi, paskiau į blogą atsilenkti sunku bebuš, nes kietas būsi. O visa, ko tu dabar turi siekti, plačiai turi apsiausti tavo kelią, nes tu norėsi būti platus, didelis žmogus. Tu siek kilnaus ir švento gyvenimo, mokinkis pamilti darbą ir tvarką, nuolat liepsnoti pakilusią dvasia ir būti kartu jauges į tą lietuvišką žemę, kad jaustum, jog ji tau gimtoji, jog ji tau gyvybės verta. Rodos, tai ir galėtų būti visa, nuo ko galima pradėti daryti iš savęs brangų ir vertą žmogų. Tuo keliu eidamas, tu

**Juozas Kasinskas**  
Inc.  
Laidotuvių Direktorius

Patarnavimas Dieną Ir Naktį  
602 Washington Blvd.  
BALTIMORE 30, Md.  
Tel. Lexington 8595  
Limosinai dėl visokių reikalų

surasi ir tą sritį, kurioje tau daugiausia gabumų duota ir jau savaime galėsi susitelkti, kad gautuošius gabumus išplėtotum. Tik reikia siekti, reikia nuolat tūrėti visa tai prieš akis. Pavyzdžių taip pat mums nestigs. Nereikės jū imtis iš istorijos ar iš senų senovės laikų. Tik apsidairykime aplinkui — iš tos pačios moksleivijos, iš tos načios lietuviškos šeimos. Vienas geras, kitas geresnis, o mes geriausieji turime būti. Štai! Tokiomis mintimis gyvendami, nuolat siekdami savęs išauklėjimo, mes nē nepastebėsime, kaip padarysime iš savęs asmenybę, vertą mūsų triušo, savęs pergalejimo ir išitempimo. Juk neretai sutinkame žmonių ir tame pačiame kaime, kurie be darbo negali pabūti, stačiai nenusėdi — be darbo, kuris kitam sunkiausia našta rodosi, o ištiesų gi yra didžiausias poilsis. Manysite, kad šitie žmonės tokie jau apsigimė. Ne. Jie išmoko, priprato tokie būti. Ir nieko nėra blogesnio, kaip vengimas darbo. Poilsio reikia, mokėti ilsėtis. Teisingai kažkoks didelis vyras prasarė, jog žmonės nie-

**Amerikos Lietuvių Jaunimo Žurnalas "VYTIS"**

"VYTI" leidžia Amerikos didžiausia jaunimo organizacija — Lietuvos Vyčiai.

"VYTIS" — eina kas mėnesį gražiai paveiksluotas ir deda idomiu straipsnių, žinių iš Amerikos ir užsienio. "VYTY" rasi žinių iš viso pasaulio.

"VYTIS" rašo apie Amerikos lietuvių jaunimo judėjimą.

"VYTY" rasite idomiu pasiskaitymų tinkamų seniems ir jauniems.

"VYTI" redaguoja įžymus ir patyres redaktorius Ignas Sakalas ir "VYCIU" bendradarbiauja jo sukviesti įžymiausi literatai.

TAD, padarykime šūki: "Tenelėka nei vienos katalikiškos jaunimo organizacijos, ar nors mažiausio skyriaus, kurie neskaitytų "VYTIES". Visi skaitykime "VYTI!"

"VYTIES" kaina metams tik \$2.00.

**"VYTIS"**  
366 W. Broadway,  
So. Boston 27, Mass.

ko taip blogai nemoka kaip ilsėtis. Taip. Nes daugumas ilsisi darbe. O reikia ilsėtis po darbo. Kai jau niekas tau nerūpi, kai padarei savo, gali kaip vėjas skristi, džiaugtis, žaistis ir apie nieką nebegalvoti. Taip tai tikrai pailsėsi. Labiausiai būti linksmam, su džiaugsmo kupina širdimi, nes šitokioj nuotai koj geriausiai prigys mūsų pasiryžimai — būti vertu vardo žmogumi, kuriam priklauso gyvenimas.

M-jas

## Naujos Anglijos L. Vyčių Apskričio SUVAŽIAVIMAS

įvyks

**ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS SVETAINĖJE**  
Casimir St., Westfield, Mass.  
**SEKMADIENĮ, SPALIŲ 1, 1944**

Prašome visų kuopų siųsti delegatus į suvažiavimą; taipgi kviečiu Dvasios Vadus ir profesionalus dalyvauti suvažiavime.

**SUSIPAŽINIMO VAKARAS**

įvyks Šeštadienio vakare, rugsėjo 30, 1944, 7:30 val. v. 22 Williams St., Westfield, Mass.

Šv. Mišios bus atnašaujamos sekmadienį, spalio 1 d., 10:30 a. m.

Sesijos prasidės 1 valandą po pietų. Po sesijų įvyks programa ir užkandžiai.

Adv. A. J. Young (Jankauskas),  
N. A. Liet. Vyčių Apskr. pirmininkas.

## Draugijų Valdybų Adresai

- |  |  |
|--|--|
| <p><b>LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVČ.</b></p> <p>Pirmininkė — Eva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298.</p> <p>Vice-Pirmininkė — B. Gallūnienė, 3 Winfield St., So. Boston, Mass.</p> <p>Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.</p> <p>Fin. Rašt. — B. Čumienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway—1864-W.</p> <p>Izdininkė — Ona Staniulūtė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass.</p> <p>Ivarkdarė — Ona Mizgiridienė, 948 E. Broadway, S. Boston, Mass.</p> <p>Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.</p> <p>Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare, Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.</p> <p>Visais draugijos reikalais kreipkitės DAP protokolu raštininke</p> | <p><b>ŠV. JONO EV. BL. PASALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA</b></p> <p>Pirmininkė — Juozas Švagždyš, 601 6th St., So. Boston, Mass.</p> <p>Vice-Pirmininkas — Pranas Tulėtkas, 702 E. 5th St., So. Boston, Mass.</p> <p>Prot. Rašt. — Jonas Glineckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.</p> <p>Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.</p> <p>Izdininkas — Stasys K. Griganavičius, 699 E. Seventh St., So. Boston, Mass.</p> <p>Maršalka — Jonas Zaikis, 787 E. Broadway, So. Boston, Mass.</p> <p>Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėje, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.</p> |
|--|--|

**Žodynas**

"Darbininko" administracijai pavyko gauti iš Anglijos Lietuviškai-Angliškai ir Angliškai-Letuvišką žodyną. Žodynas turi 333 puslapius, stipriais audeklo apdarais, kaina \$6.00. Užsakymus su money orderiu siųskite — "Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

**NEW BRITAIN, CONN.**  
**Kardok**

**T A V E R N**

**HARTFORD AVE., IR NORTH ST.**

Geriausi alūs dideliais stiklais.

Patarnavimas malonus ir mandagus.

Visūs nuoširdžiai kviečia

**ANTANAS KARDOKAS, savininkas.**

**AR JŪS MOKATE UŽ PASTIPUSĮ ARKLĮ?**

Turėti mortgačių aukštomis palūkomis, kurie neapmoka išlaidų, taip būtų, kaip mokėti už pastipusį arklį.

Kodėl taip daryti.

Jei jūs turite senos mados mortgačių, kodėl nepasiteiriate apie galimybes jį atnaujinti — perfinansuoti geresnėmis sąlygomis Mutual Savings Banke.

Palūku procentai maži, mortgačius visuomet eina žemyn, mokesčiai galima pritaikinti kiekvienam asmeniui, tinkamai jo kišeniui.

Mutual Savings Bank valdininkai maloniai sutiks su jumis tais reikalais pasikalbėti.

Kodėl tuojau neateiti ir pasikalbėti su vienu iš jų?

SEE YOUR

**Mutual Savings Bank**

Back the Attack — buy more Bonds than before



# VIETINĖS ŽINIOS

## ŽINUTĖS

Rugs. 22 d., iškilmingomis š. mišiomis — su asista tapo palaidotas, staiga miręs, Povilas Žėdelis, 56 metų amžiaus, gyvęs 16 Ashfield St. Jis paėjo Ukmergės parapijos. Amerikoje pragyveno 40 metų. Paliko žmoną Veroniką (Zaraukaitę), sūnų, dvi dukteris ir seserį.

Rugs. 21 d., mirė, tris metus sunkiai sirgęs, Petras Eimontas (Aymond) 58 m., gyv. 3141 Jamaica Plain, Mass. Amerikoje pragyveno 40 metų. Paliko du sūnus. Tapo palaidotas, iš šv. Petro par. bažnyčios, rugs. 25 dieną.

Rugs. 23 d., Petronelė Alena Grigaitytė, gyv. 34 Bay St., Dorchester, Mass., iškėlė už jūrevio Karolio Russell.

Tą dieną tapo pakrikštyta Judita - Liudovika, Jurgio ir Zofijos (Kubiliūtės) Morrison, gyv. 32 Cedar St., Mattapan, Mass.

Rugs. 24 d., apsivedė Albertas Armalis su Gloria Woods, gyv. 202 W. 8th St., So. Boston, Mass.

Tą dieną prasideda drabužių rinkimas Europos nuvargintiems žmonėms. Rišuliai drabužių jau plaukia. Kai kurie drabužių rišuliai yra paženklinoti Lietuvai.

Visi drabužiai paženklinoti Lietuvai bus perduoti vietiniai komisijai rinkti drabužius Lietuvai. Kol kas South Bostono komisijai vadovauja ponios I. vaškienė, Namaksienė, ir kitos. Jos prašo, Lietuvai skiriamus drabužius nešti į Stepo Dariaus Legionierių posto salę, į Lietuvos Piliiečių klubo salę ir į bažnytinę salę, West 5th St.

Rugs. 24 d., mirė, trumpai sirgęs, senas South Bostono gyventojas Kazimieras Zulonas, 68 metų, gyv. 11 Monks St., So. Boston. Paėjo Šimonių parapijos. Amerikoje pragyveno 50 metų. Paliko žmoną Oną (Tribulauskaitę), sūnų Joną, dvi dukteris: Sesele Anetą, ir Cicieliją. Laidojamas iš šv. Petro par. bažnyčios, rugs. 27 d., 10 val. r., Naujos Kalvarijos kapuose.

Melskimės už mirusius.

Šią savaitę šv. Petro parapijos kunigai lanko savo parapijiečius po platųjį Dorchesterį, nuo Milton pusės, ir apie Codman Hill.

Paaukojo šv. Petro par. bažnyčia po gražią albą: N.N., atminčiai Povilo Žėdulio, žmona, dukteris ir šarkų šeima, Baltramiejus - Lucija Klepeckai atminčiai savo žuvusio kareivio sūnaus Juliaus.

Jo metinės gedulingos pamaldos įvyks šv. Petro par. bažnyčioje, spalį 4 d., 9 val. ryte.



Kun. Dr. A. Bružas, M. S.

Gale šios savaitės atvažiuoja Dr. Kun. Antanas Bryžas, vienuolis Lasalietis, laikyti šv. Petro parapijai misijų. Jis yra vienas iš Amerikos naujosios kartos kunigų labiausiai patyręs. Yra buvęs mokytoju, kolegijos viršininku, klebonu, seminarijos rektoriumi. Yra davęs paskaitas protestantų ministrams. Šią vasarą vedė Fall River Diecezijos kunigams metinės rekolekcijas. Dabar važinėja po lietuvių ir anglų parapijas su misijomis.

Misionierius Dr. A. Bružas, M. S., skelbs misijas šv. Petro parapijai nuo spalio 2 d. iki spalio 22 d.

## Moteryų Susirinkimas Del Drabužių Vajaus

Naujai įsikūręs Bendras Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo skyrius, kurio pirm. yra Dr. Paul J. Jakmauh, šaukia visų Bostono moterų bei merginų susirinkimą. Susirinkimas įvyks šį penktadienį, rugsėjo 29, 1944, 8 val. vakare, Lietuvių salėje, E. ir Silver St., So. Bostone. Susirinkimo tikslas — aptarti ir nustatyti planus kaip pasekmingiausiai praveisti šioj apylinkėj drabužių vajų dėl nelaimingų Lietuvos žmonių. Visos moterys ir merginos maloniai kviečiamos atsilankyti. Kom.

## LANKĖSI

Pereitą savaitę "Darbininke" lankėsi LDS Centro pirmininkas kun. Jonas Švagždys iš Brockton, Mass.

Taipgi pereitą savaitę lankėsi kun. Pr. M. Juras, LDS Centro vice-pirmininkas.

Lankėsi muzikas V. Stasevičius, Providence, par. vargonininkas.

Pirmadienį lankėsi kun. J. Zūromskis iš Haverhill, Mass.

Šeštadienį lankėsi nuolatinis "Darbininko" bendradarbis A. Daukantas.

Lankėsi leit. p. Oreska, kuris nemazai pakeliavęs ir daug įdomių dalykų matęs. Jo gyvenimo pastovi vieta yra Binghamton, N. Y.

Gal Dar Nepareina į Tamsos Namus Gražiausias Dvasinio Turinio Mėnesinis Laikraštis

## "ŽVAIGŽDĖ"

Tai ilgai nebelaukite! Mes nesisilome ir neperšame "Žvaigždės", tik norime tiesą pabrėžti. Štai ji: "Kas pamėgino "Žvaigždę" vieneriems metams jau nebebonori su ja skirtis!" Šiuos žodžius nevienu iš skaitytojų pasakė.

"ŽVAIGŽDĖ" žinokite yra švč. Jėzaus širdies laikraštis! Tas vienas jau daug reikią! Maldos Apaštalavimas kito nė nenori turėti, kadangi šis laikraštis VI-SUS M. A. narių reikalus aprūpina.

Jei norite būti šviesos ir Meilės skleidėjais tai platinkite ir raginkite kitus skaityti 1944 metams

"ŽVAIGŽDĖ" metams — \$1.00; Jėzaus širdies Spalvuotas Paveikslas 50 centų; Maldos Apaštalavimo "ŽVAIGŽDĖ".

Išstatyti — 50 centų; 1944 m. Metams — \$1.00

Adresas: ŽVAIGŽDĖS Administracija, 488 E. Seventh St., So. Boston (27), Mass.

## TO LIBERATE GREECE



In the Greek Embassy at Washington, D. C., Mrs. Cimon Diamantopoulos, wife of the Greek Ambassador, supervises, while her housekeeper, Mrs. Josephine Gardner of White River Junction, Vermont, salvages used household fat in the kitchen. She knows how the people of her native land have suffered through lack of fats, and she sees that no drop is wasted in her kitchen, but is turned in immediately to make the munitions and medicines that mean Victory.

## MASINIS MITINGAS LIETUVOS REIKALU

Lietuva atsidūrusi kryžminėj ugnyje, tarp milžiniškų sovietų ir nacių kariuomenių, tampa baisiai nuteriotu karo lauku. Jos miestai ir sodybos virsta pelenų ir griuvėsių krūvomis. Jos gyventojai, kaip išblaškyti žvėreliai liko be maisto be pastogės. Todėl, šiuo reikalu yra šaukiamas Bostono lietuvių masinis mitingas. Jis įvyks sekmadienį, spalio 1 d., 2 val. po pietų, Muničipal salėje E. Broadway, South Boston, Mass. Kalbės visų srovijų kalbėtojai. Bus graži programa dainų, muzikos ir tautinių šokių.

## PAVASARIS

Tarp žemės kvapių lūpų Pirma melsva žibuoklė — Ir pempės suka rata, Ir vėjai neša duoklę.

Paskum gelsva puriena Vandens šilta baladė. Ir piemens suka dūdą Lankstaus žilvicio radė.

Ir groja giesmininkai Be smuikų, be vargonų... Ir saulė puošia mišką Vis purpuru raudonu.

Toli toli perkūnas Linksmi nusikvatoja... Ir lenda purion dirvon Svai pėda artojo...

B. Būvydaitė ("N. R.")

Remk šios šalies apsigynimą! Pirk Defense Bonds ir Stamps!

Kvieslys. Drabužių Rinkimas Parapijose

Bostono diecezijos valdytojas vyskupas Cushing

## Geriausia Užeiga Vyrams ir Moterims yra

## SOUTH BOSTON CAFE

VINCAS BALUKONIS, Savininkas

Pagamina gerus lietuvišku pietus, užlaiko geriausią alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.

258 West Broadway, South Boston, Mass.

## MŪSŲ TIESIOGINIS MORTGYČIŲ SUMAŽINIMO PLANAS

Tai yra paprastas, sumažinta kaina namams mortgyčių — panaujinimo planas.

Jei Jūs planuojate pirkti namą ar atnaujinti dabar turimą mortgyčių, mes su malonumu ir be jokių Jums ablgacijų išaiškinsime visas smulkmenas. Pašaukite South Boston 0379.

**MT. WASHINGTON CO-OPERATIVE BANK**  
430 BROADWAY • SOUTH BOSTON

## J. V. Valstybės Departamento Laiškas

Cia talpiname Jung. Valstybių valstybės departamento laišką, kuriame pasako, kad gavo Naujos Anglijos Lietuvių Konferencijos rezoliucijas ir laišką, adresuotą prezidentui Rooseveltui.

DEPARTMENT OF STATE August 30, 1944

In reply refer to PL

My dear Mr. Neviera: The receipt is acknowledged of your letter of July 21, 1944 enclosing a resolution adopted by The New England Lithuanian Conference on July 4, 1944. This will also acknowledge the receipt, by reference from the White House, of a similar letter addressed to President Roosevelt.

The views expressed in the resolutions have been noted by the appropriate officers of the Department of State and your courtesy in presenting them to the Government is appreciated.

Sincerely yours,  
For the Secretary of State:  
J. M. Colton Hand  
Chief, Public Views and Inquiries Section  
Division of Public Liaison

Mr. A. Neviera, Secretary,  
The New England Lithuanian Conference  
30 Codman Street,  
Dorchester, Massachusetts

## Prekybos Laivyno Svarba Invazijai

Washingtonas — Karo Siuntinių Administracija pareiškė, kad Amerikos prekybos laivynas su savo civiline įgula labai daug prisideda sėkmingam Europos kontinento puolimui ypač dabartiniu metu, kai Alijantų galybė liejama per pietinius Prancūzijos krantus.

Šimtai Amerikos krovininių laivų (freiterių), kurių 95% sudarė Libertys, buvo tarpe 641 laivo, ant kurių, Laivyno pranešimu, plėvesavo Amerikos vėliava, kuriais buvo gabenami invazijos kariai ir jų būklai į pietinį krantą Hitlerio Europos. Laivais buvo gabenami žmonės, mūšio įrankiai ir atsarga. Tai tęsis mūsų laukui platėjant.

Pirmomis Normandijos invazijos dienomis, apie 150 Amerikos prekybos laivų, daugiausiai Libertys ir sveria apie 10,000 tonų kiekvienas, gabenó žmones ir medžiagą. Be jų, plaukiojo apie 120 Britų prekybos laivų, tokio pat sunkumo; ir didelis skaičius mažesnių Britų laivų. Amerikos ir Britų prekybos laivynas labai daug patarnavo invazijai.

Amerikos prekybos laivyno civilinė savanorių įgula, iškrovinėjo savo krovinius priešui smarkiai apšaudant; ji, nebodama pavojaus, dirbo ilgą valandą didžiausiame pavojuje gyvybei, kad galėtų pristatyti karinėms pajėgoms reikalingus pabūklus sėkmingai invazijai atlikti.

O. W. I.

Persiūsta Arti 790 Milijonų V-Laiškų

Washingtonas — Karo Informacijos Istaiga, pasiremdama Armijos ir Laivyno Pašto Tarnybos daviniais, pareiškė, kad jau persiūsta užjūrio kariams ir iš jų gauta apie 789,539,390 V-paštų siunčiamų laiškų.

Ta pačia proga, Armijos Pašto Tarnyba informuo-

ja turinti planą anksti rudenį įsteigti didelę V-pašto stotį Prancūzijoje. Tai duos galimybę siųsti V-laiškus Amerikos ekspedicinėms jėgoms Europoje tiesioginiai, ir nebus reikalo daryti vingio. Šiuo metu V-paštas Prancūzijoje esantiems kariams siunčiamas lėktuvu per Angliją ar Italiją. OWI:

"Kas sergi savo burną, sergi savo gvybę, o kas nesvarsto savo žodžių, tas kentės nelaimių". Pt. 13.

Plačiausiai Amerikoje Skaitomas yra mėnesinis, religinis, paveiksluotas laikraštis

"Šv. Pranciškaus VARPELIS"

"VARPELIS" duoda naujausių žinių iš katalikų gyvenimo Amerikoje ir kituose kraštuose. Aprašo Lietuvių kančias Lietuvoje. Talpina gražių aprašymų, parvydžių ir trumpų straipsnelių.  
Metams kainuoja tik \$2.00  
Adresas:

Franciscan Fathers  
Mount St. Francis  
Greene, Maine

## GRABORIAI

## S. Barasevičius ir Sūnus

MOTERIS PAGELBININKĖ  
Lietuvių Graboriai ir Balsamuotojas  
Turi Notaro Telesę  
254 W. Broadway  
SO, BOSTON, MASS.  
Tel. SOUTH Boston 2590  
Sūnaus gyvenamoji vieta —  
838 Dorchester Ave.  
Tel. COLUMBIA 2537

## CASPER FUNERAL HOME

187 Dorchester Street  
South Boston, Mass.  
Joseph W. Casper  
(KASPERAS)  
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas  
NOTARY PUBLIC  
Patarnavimas Dieną ir Naktį  
Koplyčia šermentims Dykal  
Tel. SOU Boston 1437  
SOU Boston 3960

## ZALETSKAS FUNERAL HOME

564 East Broadway  
SOUTH BOSTON, MASS.  
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas  
Graboriai ir Balsamuotojai  
Patarnavimas Dieną ir Naktį  
Koplyčia šermentims dykal  
NOTARY PUBLIC  
Tel. SOU Boston 0815  
SOU Boston 2609

## DAKTARAI

Tel. TROWbridge 6330

## J. Repshis, M. D. (REPSYS)

Lietuvis Gydytojas  
278 HARVARD STREET  
Kampas Inman arti Central Sq.  
CAMBRIDGE, MASS.  
Ofiso Valandos 2-4 ir 6-8.

## IVAIRŪS SKELBIMAI

## NUGARON DŪRIMAS

— Štai kaip jaučiami kai kurie paprasti raumenų skausmai ir įvėrimai. Nesirūpink — ne-geištuok! Užsėk Johnson's RED CROSS Plasterio tuojau, tiesiai ant tos vietos, si išbandyta ir tikra pagalba veikia tuojau. Šiudo — ramina — apsaugo — parėmia — dirba, jums bebrabant. RED CROSS Plasteriai yra šviesūs, sandėliuoti, lengvai panaudojami. Visuomet turėk ju at-šarą po ranka. Reikalauk tikrojo, žar-šaus per virš 50 metų, besaminto Johnson & Johnson. TIKTAI 35c — jūsų vaistinėje.

## Johnson's RED CROSS PLASTER

## A. J. NAMAKSY REAL ESTATE & INSURANCE

414 W. Broadway  
South Boston, Mass.  
Office Tel. So. Boston 0948  
Res. 37 Oriole Street  
West Roxbury, Mass.  
Tel. Parkway 1233-W

## Pristatome Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniką pristatome vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukite:

## BORIS BEVERAGE CO.

J. ARLAUSKAS — J. SKENDELIS, Savininkai  
220 E St., Tel. SOU 3141, So. Boston, Mass.

SOU 4645  
**CASPER'S BEAUTY SALONE**  
Yra Didelis Pasirinkimas Dėl PERMANENT WAVE Ir Plaukams Spalvų  
Tomorrow's Wave... TODAY!  
Puošniame CASPER'S BEAUTY SALONE yra įrengtos tam tikros booths dėl plaukų dažymo. Spalvos taip yra sutaisomos, kad tik tams-ta ir tamsos plaukų taisytoja težinos, kad jūsų plaukai dažyti ir kur natūrali plaukų spalva baigiasi ir kur Roux dažų spalva prasideda. Kaina \$3.00; Permanent Wave \$5.00 iki \$25.00.  
OPEN THURS. EVENINGS  
With or without appointment  
Casper's Beauty Salon  
738 E. Broadway — So. Boston 27, Mass.



## LITERATŪROS SKYRIUS

Veda — Antanas Vaičiulaitis

## PADAVIMAI

Padavimai nuo pasakų skiriasi daugiausia tuo, kad juose liaudis pagrindu ima kokį nors tikrą atsitikimą, asmenį arba vietą ir apie tai supina savo pasakojimą. Bet šį pasakojimą žmonės taip sumaišo su savo fantazijos priedais, taip nutolsta nuo tikrybės, jog dažnai ir sunku susekti, kas bebuvo tas pirmasis asmuo ar įvykis, davęs padavimui pradžią. Ši liaudies kūrybos rūšis būdinga ir tuo, kad joje daugiau negu pasakojimo iškyla kokia pamokomoji mintis.

Padavimų yra savo turiniu nevienodi. Viena jų didelė šaka pasakoja apie šventuosius, ir tai yra legendos. Jos nėra tas pat, kas šventųjų gyvenimų aprašymai, nes jose į vieną daiktą suplakta ne tik tikras atsitikimas, bet ir visokiausi vaizduotės pagražinimai. Tikrai čia maišosi su liaudies fantazija, kuri sau peno susiranda visur: ir senovinitos mituose, ir įvairiose knygos, ir pasakose, ir dainose, ir kelionių pasakojimuose.

Vakarų Europoje nuo senovės buvo pilna tokių legendų. Daug jų pasiliko ligi mūsų dienų. Viduriniais amžiais buvo ypač garsios Voragino knygos "Aukštinė legenda". Dėl savo puikaus pasakojimo šis veikalas ir dabar mieliai skaitomas ir verčiamas į kitas kalbas.

Ne vienas žymus mūsų laikų rašytojas, kaip Selma Lagerloef ar Giovanni Papini, yra sukūrę gražių legendų.

Lietuvių kalba mažai turi legendų: gal todėl, kad mūsų tauta vėlai priėmė krikščionybę ir, be to, pirmos lietuviškos knygos buvo katekizmai ir giesminai. Taip gan ilgą laiką mūsų žmonėms ne-

buvo iš ko susipažinti su šventųjų gyvenimais ir juos sudėti į savo liaudiškus pasakojimus.

Šalia legendų turime tikruosius padavimus. Juose pasakojama apie senovės įvykius, kurių tikrumu žmonės tiki. Čia stengiamasi pabrėžti tų atsitikimų vietas vardą ir asmenis. Kadangi padavimuose tikima įvykių tikrumu, tai visą kas ten esti labai nepaprasta, protui neaprepiama, stengiamasi išaiškinti stebuklu.

Lietuvių liaudyje tų padavimų išliko apščiui. Vieni jų liečia istorinius įvykius, kiti dar yra išlaikę senovės religinių likučių. Daugiausia tų mūsų padavimų surinko Vincas Krėvė, kuris iš jų pats sukūrė keletą savo veikalų, tapusių klasiniais lietuvių literatūroj.

Kada kuris rašytojas jau savaip perdirba liaudies padavimus, iš jų padaro savo kūrinį, gauname vadinamuosius literatūrinius padavimus.

Kitų kraštų rašytojai visų kaupiu semiasi savo raštams turtų iš žmonių padavimų. Taip jie darė seniausiais laikais, kada gyveno Homeras, Virgilijus ir "Rolando giesmės" dainius, taip darė pereinam amžių Victor Hugo savo "Amžių legenda", užsimojęs atpasakoti atsitikimus nuo žmonių motinos Ievos ligi naujųjų gdynių, arba anglų didieji poetai romantikai, lygiai kaip ir amerikietis Longfellow, kurš savo "Hiavotos giesmės" naudė poetą iš indėnų mitologijos ir padavimų.

Mūsų dienomis ne vienas tiek anglų, tiek prancūzų, tiek vokiečių ar skandinavų rašytojas savo kūrybai medžiagos randa šioje liaudies pasakojimų tradicijoje. A. V.

## Apie Nusidėjusį Karalių

Netiesą kalba tie, kurie sako, kad ragana Vokė ir jos vyras buvo užmušti. Jų niekas neužmušė. Žmonių ranka negalėjo jų užmušti, nes abu buvo užkerėtu: nei kalavijas, nei kulpa jų imti negalėjo. Netiesia ir tai, kad nugalėti karaliai šventajam Tėvui skundėsi. O gal ir skundėsi, kas tai žino. Bet ką šventas Tėvas galėjo padėti, jei tasai karalius buvo stabmeldys, o jo žmona — ragana, taigi dar didesnis Dievo priešas.

Netiesia, kad jis ir bažnyčias Merkinėje ir kitur ardė, kunigus vaikė, nes tuomet ir žmonės visi dar buvo stabmeldžiai: nei jie tuomet krikštijosi, nei išpažinties ėjo, nei kunigų jiems reikėjo, nei jie bažnyčių turėjo.

Tasai karalius ir jo žmona iki šiol dar gyvi ir sėdi savo pilyje ir iš ten išėiti negali, kadaangi ji giliai žemėn nūgrimzdusi: perkūnas ją nutrenkė.

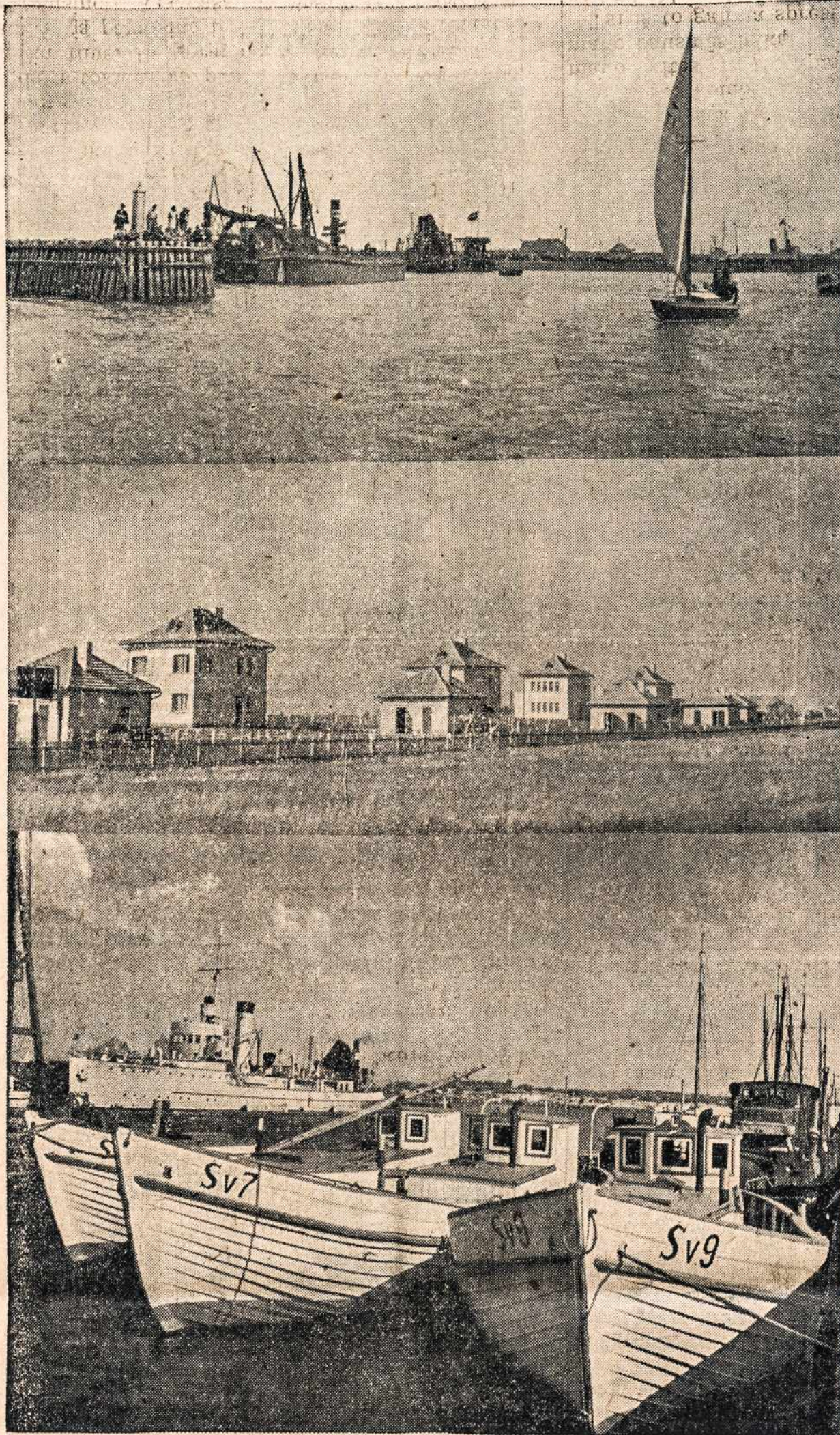
Kai tas karalius nugalėjo kitus karalius ir visą pasaulį nukariavo, jis norėjo ir patį Dievą nukariauti.

Sužinojęs, kad tolimuose kraštuose yra kalnai, kurie dangų remia, ir iš ten galima pasiekti, jis ėmė rengtis kariuoti su Dievu ir todėl perkūnas trenkė jo pilį ir nugramzdino ją giliai žemėn.

O kad, ten tebegyvendamas, jis tebėra dar gyvas ir bus gyvas iki pasaulio pabaigos, tai patvirtina atsitikimas, kurį seni žmonės dar gerai atminė. Ir jaunesniems nesyk apie tai iš jų teko girdėti.

Seniau Liškiava buvo mažas sodžiukas, kur gyveno keli ūkininkai. Jų tarpe vienas buvo kampininkas, kuris nieko neturėjo, tik tris ožkas, ir jas ganė jo maža dukrytė. Vieną sykį ji ganė netoli to bokšto, kuris riogso Nemuno pakrantėje.

Ožkos bėginėja, peša žo-



Šitas trijų atskirų vienetų paveikslas parodo Lietuvos pajūrio Klaipėdos uosto ir jo apylinkės vaizdą. Čia kalba į lietuvių širdį tylios marios, kai vėjas dinga ir baltos bangos tingiai rangos, rimsta pamažu... Taip malonu būt prie kranto — ramu ir gražu... Čia prie kojų tik pribėgo ta bangelė pamaži, rodos, šnabžda meilė posmą, bet nei tu, nei aš... nesuprantu...

lę Nemuno pakrantėje, o mergaitė sėdi sau pas bokštą ir kasinėja. Tik vienu metu sudrebėjo žemė, atsivėrė kalnas ir mergaitė įkrito gilian urvan.

Kai tas atsitiko, niekas nematė, tik sužinojo žmonės vėliau, kai mergytė patį papasakojo.

Atėjo vakaras, saulė nusileido, ožkos namo parėjo, o mergytės nėra ir nėra. Ieškojo tėvai visą naktį ir rytojaus visą dieną ieškojo ir niekur nė ženklo nerado. Manė, kad įkrito jų dukrytė Nemunan ir prigėrė, o jos lavoną nunešė vanduo kur toli, toli...

Bet praslinko trys dienos, ir mergytė sugrįžo namo, parsinešdama aukso tiek, kiek pakelti galėjo: pilnus užančius ir prijuostę. Sugrįžus ji papasakojo, kaip žemė atsivėrė, kaip ji nukrito gilian urvan. Urve buvo labai tamsu. Bet staiga kažkas paėmė ją už rankos ir nusivedė toliau. Ji ėjusi kažkokiais laiptais ir pagaliau patekusi dideliuosn rūmuosna, kur buvo labai gražu. Ten ją patiko graži karalaitė ir senas, su žila barzda ir tokiais pat plaukais karalius. Jie gerai įskaniai ją pavaišino ir ėmė klausinėti, kas pasaulį dedasi. Ką mergaitė ži-

nojo, ji tam karaliui papasakojo. Bet daug ji ten žinojo:

Karalius iš klausė, atsiduso ir prabilo:

— Dar man ne metas grįžti...

Paskui jis nuvedė mergytę kitan kambarin, kuris buvo aukso pilnas, ir liepė jai imti tiek pinigų, kiek ji gali pakelti. Mergaitė prisikimšo pilnus užančius, prisipylė pilną pri-

## NEVILIOK

— Nežina, graži mergyte, Seno miško paslapčių. Debesėliai ims tuoj lyti, Vėjai pūs laukų plačių. — Neviliok, išdykęs šelmi, Būkim girios pakraštį. Man per gilios girių gelmės, Girių medžiai per aukšti. — Aš aptversiu tau sodybą, Po langais klevai žydės. Pažiūrėk, už miško žiba Mūsų vakaro žvaigždė. — Ar girdi? Motulė šaukia. Aš bijau tylios nakties Broliai eis rytoj į lauką. Kas jiem pradalgės vartys?... — Ne motulė, ne senoji, Ne broleliai šienpioviai, Tik lizdelin parplasnėja Pavėlavė vyturiai. Mėnesienoj šlama šakos... — Nežadėk, nežadėk. Ak matau, graži ten teka Mūsų vakaro žvaigždė. K. Bradūnas. ("A.")

juostę. Būtų dar daugiau ėmusi, bet bijojo, kad neplyštų prijuostę.

Kaip ji pateko viršun, nieko nebepamena.

Tėvas nusidžiaugė, tapęs tokiu turtuoliu. Kad padėkoti Dievui už iğytus taip netikėtus turtus ir dukters stebuklingą išsigelbėjimą, jis pažadėjo pastatyti Liškiavoje bažnyčią šalia to kalno, kur kadaise pilis stovėjo. Mat, greta piliakalnio yra kitas toks pat aukštas ir status kalnas.

Ir tikrai pastatė. Liškiava tada virto bažnytkaimiu, o vėliau ir miesteliu. Juk kur žmonės sueina, ten pirkliai atsiranda, ypač žydų...

Kai mergaitės tėvas pastatė bažnyčią, kai ją pašventino, kai joje buvo pirmos mišios atlaikytos, prisisapnavo, jam tasai karalius.

— Gerai padarei, — sako jis ūkininkui per sapną: — kad už mano pinigų pastatė bažnyčią. Aš daug Dievui esu nusidėjęs, ir nėra kas už mane melstųsi. Dabar kiekvienos mišios, ten laikomos, mažina mano kaltes ir trumpina mano baumės laiką.

Tai iš to galima spręsti, kad tasai karalius nėra dar žuves.

## Karaliaus Sūnus

Yra viena graži žydų legenda apie Balsą ant kalno, duodantį žmonėms įstatymus. Kada Sinajaus kalnas drebėjęs griaustiniais, tviskėjęs žaibų ugnimi — Dievo Balso nebuvo girdėtis... Pakilo didžiulė audra, medžiai linko prie žemės, — pro ją neprisiveržė nė Dievo Balsas. Bet, štai, papūtė švelnus vėjelis, gamtą gaivinas lyg saulei leidžiantis po audringos dienos; tylos skraiste apsisiautė Sinajus — dabar Dievas prakalbėjo žmogui.

Legenda sako, kad Dievui kalbant, Jo balsą girdėjo visi žmonės. Tas balsas sklido į visą pasaulį, ir kiekviena tauta saviškai jį suprato. Ir visi girdėjusieji suprato jį pagal savo gabumus — seni ir jauni, vyrai ir moters, jaunikaičiai ir mergaitės. Ta legenda tai pranašystės sėkla.

Žmonės įsivaizdavo taip gavę įstatymus, o kada apsirėiškęs žodis tapo Kūnu, tai, ką legenda tik vaizdavo, tapo tikrove. Visoje šalyje kiekvienas žmogus gali priimti ne tik evangeliją, bet ir Jį Patį į savo širdį.

Joks žmogus negali matyti Dievo, nebent Jis Pats pasirodytų. Nė vienas žmogus negali pažinti Dievo, kol Jis pats neapsireiškia. Kada žmogus matė Dievą, Jis buvo apsilikęs žmogiškumu; Jis atėjo kaip mažas vaikelis, bejėgis savo kūdikystėje, galingas paslėptam majestotingume, nugalėtas priešų, tačiau visuomet pasilieka galutiniu pergaletoju.

Evangelijos daug pasakoja apie Kristaus kūdikystę, bet tik vieną bruožą randame iš Jo vaikystės gyvenimo. Ar Jis buvo panašus į kitus vaikus, kada Jis su jais kartu žaidė? Ar Jis visada buvo toks rimtas, kaip kad šventovėje, kur Marija su Juozapu atrado Jį tarp įstatymų mokytojų? Kad Jėzus nebuvo su maldininkais keliaujant iš Jeruzalės į Nazaretą, tai reiktų manyti, kad Jis buvo kur su vaikais, tad mėgo jų draugiją ir buvo į juos panašus. O vistiek tuo pačiu metu kaip labai Jis išsiskyrė iš visų žemės vaikų!

Atrodo, kad Jis staiga išaugo į vyrus. Nė vienu žodžiu neprisitariama apie aštuoniolika Jo gyvenimo metų, kol Jis pradėjo skelbti Dievo karalystę. Keletą kartų buvo pasireiškęs šventas smalsumas, koks buvo Kristus savo išvaizda: ar Jis buvo aukštas, ar žemas, gražus, ir t. t. Kaip Jis kalbėjo? Kaip rengė? Jis verkė, tiesa, — bet ar Jis kada nors juokė?... Evangelistai tyli, su Juo gyvenusieji apatašalai nieko apie tai nesako. Jis kiaurai permatė žmonių sielas, atidarė jiems savo širdį — štai visa, ką apie Jį žinome, ir to mums užtenka. Nors šv. Raštas neduoda mums jokio Karaliaus Sūnaus paveiklo, tačiau Kristų mes pažįstame.

Edwin Arnold (savo paveiksle "Pasaulio Šviessa" Kristaus Asmenį vaizduoja didžiausio grožio spal-

vomis. Net ir Renanas savo "Jėzaus Gyvenime", šalia dievystės, Kristui priskaito gražiausias žydų rasės žymes. Rytai savo mozaikose Kristų vaizduoja griežtą, be galo rimtą; Bizantijos freskai rodo begalinį Jo majestotingumą; Vakarų drobės pateiktai atidengia Jo romumą ir rimumą.

Psalmininkas, pamatęs Jėzų regėjime, sušunka: "Jis gražesnis už visus žmonių vaikus." Evangelistai, nors nerašo, kaip atrodo Jo veidas, bet piešia Jo charakterį. Ir vienas jų, kurs tikrai būtų galėjęs daugiau pasakyti, tiek tepasako: Jis augo išmintimi, metais ir malone pas Dievą ir pas žmones.

Beveik trisdešimt metų Jėzus gyveno mažai težinomam Nazarete. Kiti vėliau iš Jo net stebėjosi: "Ar gali būti kas gero iš Nazareto?" Vieną dieną Viešpats, būdamas prie Jordano ir Jeruzalės, įėjęs į mažą sinagogą, pradėjo kaimiečiams skelbti apie savo dievystę. "Tai daili dės sūnus!" — kalbėjo jie. Supykę už tai žmonės, norėjo Jį mušti, norėjo užvedę ant aukštos uolos, stačia galva nuversti žemyn.

Ar buvo nors keletas žmonių minioje, kurie būtų norėję Kristų užstoti? O gal Jo dieviškumas visus nustebino? Jis vis tik nepalieistas praėjo pro itūžusius vyrus ir pasuko į Petrą, Andriejų, Pilypą ir Jono namus, ir jau niekad daugiau nebegrįžo į Nazaretą.

Šalia Galilėjos jūros praeivis gali pamatyti Kafarnaumo griuvėsius. Šis miestas priėmė iš Nazareto ištremtąjį Kristų. Kafarnaumas tapo Jo miestu. Čia sinagogoje, kurią pastatė kilmingas Romos centurijonas, Kristui skelbiant savo mokslą, žmonės Juo be galo stebėjosi.

Jo pamokslai buvo labai paprasti, kad žmonės galėtų matyti ir suprasti juose paslėptą tiesą. Sėjėjas, berian sėklą į dirvas ir uolynus; piūtis geroso širdyse, badas užkietėjusiose sielose; piktžolės, paskirtos išmesti; pelai, įmesti į ugnį; mažutis garstyčių grūdai, išaugęs gerstijų su plačiomis šakomis; paklydusi nuo kaimenės avelė; palaidūnas sūnus, grįžęs į savo tėvo namus. Šitie ir oanašūs palyginimai — tai Karaliaus Sūnaus pamokos žmonėms, skelbiant Dievo Karalystę... Tai balsas, kuris kiekvieną šventadienį aidi ir iš mūsų sauklyklų į visų klausytojų širdis. Tik tai mums patiems reiktų atsakyti, ar mes leisime tam balsui viešpatauti mūsų širdžių Kafarnaume, ar mes sukilsime prieš Jo mokslą, patys išstumdami Dievą iš savo sielos savo nuodėmėmis.

S. Dolorosa ("Ž.")

